

VERKSAMHETEN

2016-2017

INNEHÅLL

- 4** Så här arbetar vi
- 5** 2016 & 2017 i korthet
- 6** Förbundsordförande har ordet
- 7** Våra mål
- 8** Politisk påverkan
- 20** Information och attitydpåverkan
- 30** Ge trygga hem åt övergivna djur
- 35** Bli fler djurskyddare
- 42** Förbundsstyrelse & kansli
- 43** Förvaltningsberättelse & årsredovisning 2016
- 63** Förvaltningsberättelse & årsredovisning 2017

Djurskyddet Sverige - Mars 2018
Text: Jeanette Polsäter, Katarina Hörlin,
Christer Persson, Majk Michælsdotter,
Åsa Hagelstedt och Sara Frick.
Layout: Sara Frick
Korrekturläsning: Majk Michælsdotter
Omslagsfoto: Frida Ekman
Tryck: Exellent Print & Design

***VI GÖR
SKILLNAD
FÖR DJUREN
VARJE DAG!***

VI RÄDDAR & SKYDDAR DJUR

Djurskyddet Sverige är med sina nästan 9 000 medlemmar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi är en rikstäckande organisation med 47 anslutna lokalföreningar – från Skåne i söder till Norrbotten i norr. Organisationen har arbetat ideellt i över hundra år för att hjälpa djuren och stärka djurskyddet.

Målsättning

Vår vision är ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Vi jobbar för att alla djur ska behandlas väl, oavsett om de lever vilt, hålls för människans sällskap eller föds upp för att bli mat. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

Varje människa måste ta ansvar för djur i sin omgivning. Djur som lever under vårt beskydd innebär ett stort ansvar för djurägaren, men även den som äter animaliska produkter har ett ansvar för hur djuren lev. Vi vill också påverka alla människor att utveckla ett empatiskt förhållningssätt till djur.

Djurskyddsarbete på kort och lång sikt

Vi räddar djur genom att göra direkt skillnad för övergivna och andra behövande djur som behöver nya kärleksfulla hem. Det arbetet utförs främst av våra lokalföreningar som driver djur- och jourhemsverksamhet.

Vi skyddar djur genom att långsiktigt påverka lagar och regler samt enskilda människors agerande för att stärka djurens skydd. Detta sker dels på förbunds nivå av förbundsstyrelse och kansli, men även lokalföreningarna har ett viktigt uppdrag i att påverka beslutsfattare och enskilda människor lokalt.

Djurskydd i skolan

Med vårt värdegrundsmaterial REDE – Respekt Empati Djur Etik jobbar vi med attitydpåverkan i förskolor och skolor. Målet med REDE är att alla barn i Sverige ska utveckla ett respektfullt synsätt gentemot djur och sina medmänniskor.

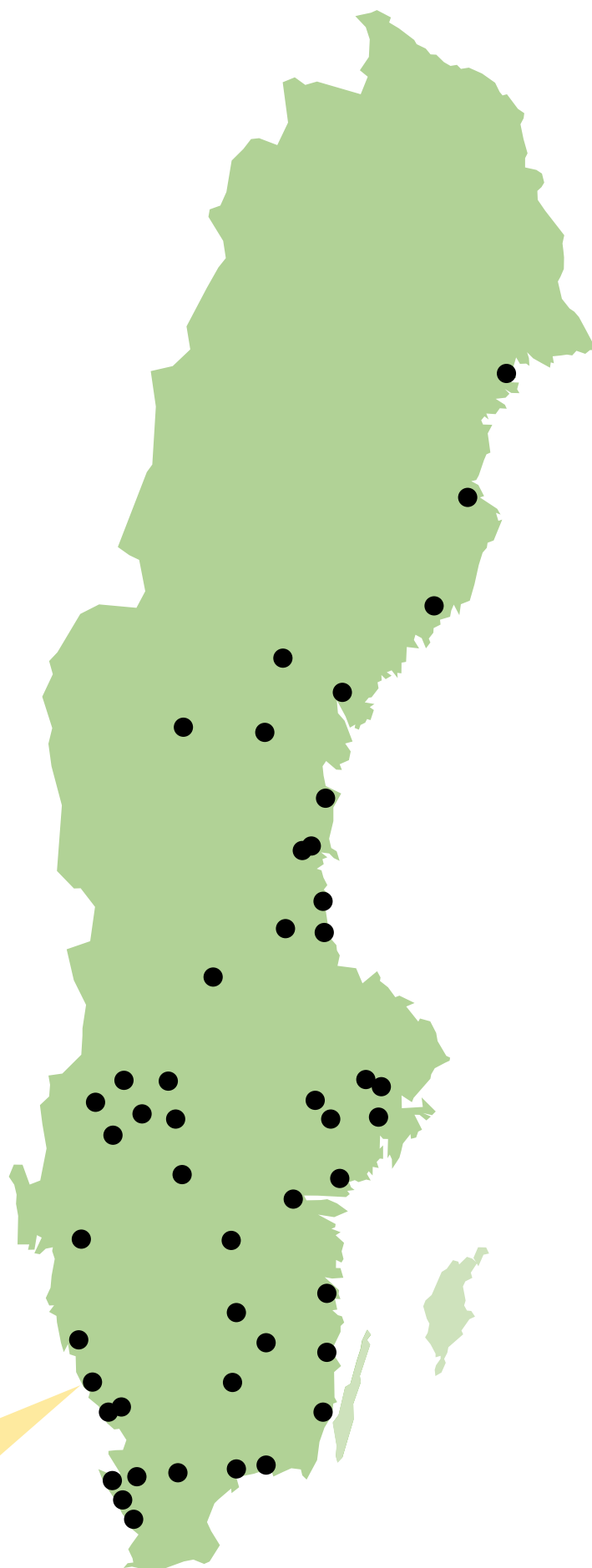
Partipolitiskt obunden

Djurskyddet Sverige är en partipolitiskt obunden organisation. Det innebär att organisationen inte är ekonomiskt knuten till ett parti och att den inte är bunden till beslut som fattats av ett politiskt parti.

Finansiering

Arbetet finansieras i huvudsak av frivilliga gåvor, arv och medlemsavgifter. Vi har go-konto, **90 01 06-6**, vilket innebär att verksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll.

På **[djurskyddet.se](#)** hittar du fullständig information om våra lokalföreningar och kan läsa mer om vårt arbete.

NOVEMBER 2016 Etologer, djuretiker, myndighetspersoner, forskare, veterinärer och politiker samlades på vår djurskyddskonferens för att diskutera vad som är viktigt i den nya djurskyddslagen. **Läs mer på sidan 17.**

MAJ 2016 Vår kampanj Alla katter som uppmärksammade att katterna behöver ökat skydd i djurskyddslagen samlade in cirka 40 000 namnunderskrifter. **Läs mer på sidan 12.**

JUNI 2017 Vi firade organisationens 120-årsjubileum med tårtkalas och prisutdelning på centralstationen i Stockholm. **Läs mer på sidorna 28–29 och 41.**

2016 & 2017 I KORTHET

APRIL 2017 Våra protester gav effekt! Vi nåddes av beskedet om att Jordbruksverket hade avslagit svensk griskärlansökan om kontrollprogrammet för gris, där rutinmässig fixering av suggor ingick. **Läs mer på sidan 18.**

2016–2017 Våra lokalföreningar har omplacerat tusentals djur de senaste två åren. En av dem är katten Baghera som dumpades utanför vårt kansli. **Läs mer på sidan 32.**

OKTOBER 2016 Med en manifestation utanför riksdagen på Djurens dag uppmärksammade vi att det är hög tid för en ny djurskyddslag. **Läs mer på sidan 16.**

DJUREN BEHÖVER VÅR RÖST!

Det är dags att lägga 2016–2017 till handlingarna och det är en period som kan beskrivas som spännande, tuff och rolig och som ger oss en bra grund i vårt fortsatta viktiga arbete framåt. I redovisningen av åren som just passerat kan vi konstatera att det varit framgångsrika år med omfattande och viktig verksamhet som genomförts både på förbundet och ute i föreningarna.

Djurskyddet Sveriges verksamhet präglas i stor utsträckning av vår vision; ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. På många olika sätt och med detta i fokus bevakas djurskyddsfrågorna och vi utvecklar våra metoder kontinuerligt för att nå framgång i vårt viktiga arbete. Vårt engagemang tar sig även uttryck i en rad uppmärksammade debatter som rör djurskyddets utveckling (och avveckling), vår delaktighet i myndighetsvärlden, remissvar, politisk påverkan samt egna djurskyddsarrangemang. Vårt koncept med djurskyddskonferens fick genomslag direkt

med stor uppmärksamhet och positiva omdömen.

Djurskyddet Sverige har hög trovärdighet och därmed stora möjligheter att påverka. Vi samverkar brett men är samtidigt nogga med att understryka våra prioriteringar och hjärtefrågor. Vi visar att vi är kunniga och engagerade och det ger tyngd i våra argument. Vår höga effektivitet på både förenings- och förbunds nivå är beroende av engagerat arbete från våra medlemmar och från vårt professionella kansli.

Vi syns och vi hörs! Vi gör skillnad varje dag!

Våra lokalföreningar är basen för vårt djurskyddsarbete och då är det extra roligt att få välkomna två nya föreningar: Djurskyddet Sigfrid och Djurskyddet Varbergs djurhjälp. Lika roligt är det att Djurskyddet Ungdom startades upp i rasande tempo. För som det sägs i en tidsskrift rörande djurskyddslära med ursprung från 1800-talet: De ungas sinne är öppet för sanningarnas ljus; deras förnuft har ej blif-

vit vilseledd av vantro, och deras samvete har världen ej hunnit bedöfva. Att stötta föreningarna i sina viktiga uppdrag att göra skillnad för djur varje dag kommer vara ett av förbundets prioriterade områden även fortsättningsvis.

I början av 2018 kom så äntligen regeringens efterlängtna proposition om ny djurskyddslag. Under väntan på detta lagförslag har många rykten nått oss om vad som skulle och inte skulle ingå. Förslaget, som ännu inte är beslutat om, innehåller förbättringar för vissa djurslag men vi ser långt ifrån alla våra önskningar infrias. Vi har nått en bit men än måste vi fortsätta kämpa för djuren!

Linda Maria Vonstad
Förbundsordförande
Djurskyddet Sverige

VÅRA MÅL

VISKA FÖRBÄTTRA FÖR DJUREN GENOM:

- >> Politisk påverkan**
- >> Information och attitydpåverkan**
- >> Att hitta trygga hem till övergivna djur**
- >> Att bli fler djurskyddare**

SÅ HÄR FÖRBÄTTRAR VI FÖR DJUREN GENOM

POLITISK PÅVERKAN

Att påverka politiskt är ett av Djurskyddet Sveriges viktigaste arbeten, och något vi arbetar med dagligen på förbundskansliet och i flera av lokalföreningarna. Vi arbetar på olika sätt för att påverka politiker och myndigheter.

Politiker lyssnar på ideella organisationer

Det svenska demokratiska systemet handlar inte bara om rätten att rösta och därmed utse vilka partier och personer som ska representera oss i parlamenten. Det finns även andra sätt att påverka vilka politiska beslut som fattas, och ideella organisationer har en betydande möjlighet att ha inflytande i det svenska politiska systemet.

Vilka organisationer har stort inflytande?

Generellt kan man säga att ju fler medlemmar en organisation har desto större möjlighet till inflytande har organisationen. Fackförbunden, Hyresgästföreningen och idrottsrörelsen är stora organisationer som organiserar ett stort antal medlemmar. Det innebär ofta att politiker känner en skyldighet att lyssna på dem.

Även mindre organisationer kan ha stort inflytande, men de måste upplevas relevanta samt ha legitimitet, exempelvis genom att visa att man arbetar demokratiskt och transparent.

Djurskyddet Sverige är en av organisationerna som bjuds in till olika typer av påverkansmöjligheter. Den rollen har vi tack vare att vi är landsomfattande, har många enskilda medlemmar, kunniga företrädare och god ordning på ekonomi, redovisning och ett bra kommunikationsarbete.

Jordbruksverket är den myndighet som ansvarar för djurskyddsfrågor på nationell nivå. Verket tar bland annat fram föreskrifter för olika djurslag, dvs. detaljregler för hur djur ska skötas utifrån den mer allmänt skrivna djurskyddslagen. Djurskyddet Sverige arbetar aktivt gentemot Jordbruksverket och har plats i de råd och arbetsgrupper som berör djurskyddsfrågor. Vi finns representerade i Dialoggruppen för djurskydd och sedan hösten 2017 sitter vi som representant för alla svenska djurskyddsorganisationer i Rådet för hållbar produktion och konsumtion.

Läs mer om hur vi på olika sätt arbetar med politisk påverkan >>

19

remisser har vi svarat på under 2016/2017, några av dem är:

- Jordbruksverkets förslag om att personer som jobbar inom djurhälsövård, men som har endast en gymnasieutbildning i djurvård, ska få utföra visst arbete, till exempel injektioner och sövning
 - Naturvårdsverkets förslag om hur fällor och fångstredskap ska få användas vid jakt av vissa djurslag
 - Jordbruksverkets förslag till ändringar i föreskriften om hur alla lantbrukets djur (grisar, nötkreatur, får, getter, kaniner och fjäderfä) ska hållas och skötas
 - Göteborgs stads förslag om att fyrverkerier ska förbjudas i kommunen
 - Jordbruksverkets förslag till ändringar i föreskriften om hur hästar ska hållas och skötas
 - Jordbruksverkets förslag till ändringar i föreskriften om hur försöksdjur ska hållas och skötas
 - Jordbruksverkets förslag till hur deras samarbete med olika bransch- och näringsorganisationer ska se ut framöver
 - Lagförslag om hur vårdpersonal ska få anmäla vanvård av djur utan att riskera att bryta mot sekretess
 - Jordbruksverkets förslag om ändrade betesregler för nötkreatur
- Läs remissvaren på www.djurskyddet.se

102 977 personers krav på en begränsning av fyrverkerier tas emot av regeringen i februari 2017. Från vänster: Birgitta Wahlberg, Djurens Rätt, Ulf Uddman, Svenska Kennelklubben, Catrin Fernholm, Svenska Brukshundklubben, Sara Yazdanfar, politisk sekreterare för inrikesminister Anders Ygeman, Hans Rosenberg, Svenska Kennelklubben, Åsa Hagelstedt, Djurskyddet Sverige och Camilla Björkbom, Djurens Rätt.

Olika sätt vi påverkar politiskt

Uppvaktnings av politiker

En uppvaktning av en politiker innebär att en organisation eller ett företag ber om att få träffa en politiker för att prata om en viss fråga. Det är ingen rättighet att få en tid för en sådan uppvaktning, men Djurskyddet Sverige brukar få träffa ministrar eller andra framstående politiker när vi ber om det. Ibland ber vi om en sådan uppvaktning tillsammans med andra organisationer som vill samma sak som vi.

Överlämning av namninsamlingar

Ibland tar uppvaktningarna sin utgångspunkt i att vi genomfört en namninsamling i en aktuell fråga och då ber vi att få träffa den ansvarige ministern för att få överlämna dessa namnunderskrifter. Ju fler namn och ju mer angelägen fråga desto större är chansen att ministern själv tar emot.

Samråd

Ibland är det politikerna som bjuder in oss till möten. Det handlar ofta om en konkret fråga som politiker eller tjänstemän på en myndighet vill diskutera med intresseorganisationer innan man fattar beslut. På ett sådant möte brukar varje inbjuden organisation få redogöra kort för sin ståndpunkt i den aktuella frågan.

Remissvar

Innan regering, riksdag eller en myndighetschef fattar beslut i stora frågor brukar förslagen skickas ut på remiss. Det kan vara ett förslag

från en utredare, som i fallet med förslaget till ny djurskyddslag från Eva Eriksson 2011, eller förslag från Jordbruksverket om nya regler om hur grisar får hållas. Ett antal organisationer får då förslagen och uppmanas att komma inkomma med sina synpunkter på dessa inom en viss tid. Organisationer som står med på en sådan sändlista kallas för remissinstanser. Även andra har rätt att svara på remisser, men som remissinstans vet man att den som skickat ut förslaget efterfrågar ens åsikter. Ett välskrivet remissvar med konkreta och välunderbyggda synpunkter kan göra att förslaget ändras innan beslut fattas.

Seminarier, paneldebatter, möten m.m.

Ett bra sätt att påverka andra politiker än ministrar är att ordna seminarier där företrädare för de olika riksdagspartierna bjuds in. Under politikerveckan i Almedalen sker många sådana seminarier, ofta med en paneldebatt med flera politiker. Vi brukar också ibland ordna seminarier tillsammans med riksdagens djurskyddsforum för att nå politiker. Även enskilda möten med politiker som arbetar med ens frågor, eller utfrågning av en journalist, exempelvis från Tidningen Djurskyddet, är bra sätt att få politiker intresserade av våra frågor och att lyssna på våra argument.

Debattartiklar och brev

Att skriva ett brev direkt till en politiker eller en myndighetschef eller att skriva sina åsikter i en debattartikel som man försöker få en tidning att publicera är också ett effektivt sätt att nå ut med sitt budskap.

102 977

UNDERSKRIFTER FÖR BEGRÄNSNING AV FYRVERKERIER

I februari 2017 överlämnade Djurskyddet Sverige, Djurens Rätt, Svenska Kennelklubben och Brukshundklubben 102 977 namnunderskrifter till regeringen. Kraven: Förbjud den fria användningen av fyrverkerier och pyroteknik för privatpersoner. Stoppa den i dag tillåtna försäljningen av fyrverkerier och pyroteknik till privatpersoner.

Användandet av fyrverkerier är ett växande problem. Många djur blir rädda och mår psykiskt dåligt av de smällar fyrverkerier orsakar. Arbetet mot försäljning av fyrverkerier till privatpersoner har varit igång sedan 1990-talet, ändå har lagstiftningen inte följt med.

– Facit efter nyårsafton 2016 visar tydligt att alltför många privatpersoner inte kan hantera fyrverkerier på ett ansvarsfullt sätt. Dessutom handlar det inte bara om nyårsafton, utan fyrverkerier används även på andra högtider. Så länge det säljs fritt, så länge kommer det att smälla, sa Åsa Hagelstedt, generalsekreterare för Djurskyddet Sverige, vid överlämningen av underskrifterna.

Namninsamlingen som gick under namnet "Fyrverkeribegränsningar" startades i februari 2013 av ett antal privatpersoner som fått nog av alla skador som fyrverkerier och smällare orsakar varje år. Ganska snart slöt flera stora organisationer upp bakom kampanjen, däribland organi-

sationerna som genomförde överlämningen av namninsamlingen till regeringen.

Förslaget från organisationerna som stod bakom "Fyrverkeribegränsningar" var att fyrverkerier ska skötas organiserat av kommuner eller organisationer, med fastställda start- och stopptider, på särskilt lämpliga platser. På så sätt kan lidandet för djur och människor som upplever ångest eller annat obehag minska, utan att för den skull fyrverkerier helt och hållet förbjuds.

Dävarande inrikesminister Anders Ygemans politiska sekreterare Sara Yazdanfar, som var utsänd att ta emot namnlistorna, lyssnade med högen av underskrifter i famnen.

– Jag ska ta med namnunderskrifterna och era förslag till inrikesministern. Samtidigt är inrikesministerns hållning att han inte just nu ser något behov av att ändra lagstiftningen, sa Sara Yazdanfar.

Ännu har ingen förändring i lagen genomförts, vilket innebär att fri användning av fyrverkerier fortfarande är tillåtet.

Europeisk samverkan för att påverka EU

Djurskyddet Sverige arbetar som namnet anger i första hand inom landet. Men i och med Sveriges medlemskap i EU avgörs många svenska djurskyddsfrågor numera på EU-nivå varför vi måste arbeta med påverkan även på den nivån.

Därför är Djurskyddet Sverige medlem i Eurogroup for Animals, en paraplyorganisation som samlar 54 medlemsorganisationer från EU:s medlemsländer.

Tillsammans med Eurogroup for Animals genomför vi ett antal kampanjer per år. Under 2016 och 2017 har vi lagt särskild kraft på frågan om ID-märkning av sällskapsdjur inom EU och arbetet med att få fram en positiv lista, det vill säga en lista med djur som är lämpliga som sällskapsdjur, och därmed få ett EU-gemensamt förbud mot att ha olämpliga djur som sällskap.

Vi deltar också i arbetsgrupper om olika djurskyddsfrågor och på Eurogroups årsmöte där en ny styrelse väljs och verksamhetsplan och budget antas.

KAMPEN FÖR ALLA HEMLÖSA KATTER FORTSÄTTER

Djurskyddet Sverige tar striden för alla hemlösa katter. I maj 2016 startade vi kampanjen #allakatter och i september kunde vi lämna över nästan 40 000 namnunderskrifter till regeringen.

På mindre än ett dygn hade fler än 9 000 namnunderskrifter samlats in via Djurskyddet Sveriges hemsida.

– Vi kräver att även katterna skyddas i lagen och att politikerna tar sin del av det etiska och ekonomiska ansvaret och inte fortsätter att lägga över detta helt på oss ideella organisationer, sa Åsa Hagelstedt, generalsekreterare Djurskyddet Sverige, när de nästan 40 000 namnunderskrifterna överlämnades till landsbygdsministern i september 2016.

Under tiden vi väntar på ett ökat skydd i lagen för katterna arbetar Djurskyddets lokalföreningar med att hjälpa så många hemlösa katter som möjligt att hitta nya kärleksfulla för-alltid-hem.

– Trots tusentals personer som jobbar helt ideellt för att hjälpa katterna så räcker vi inte till, sa Åsa Hagelstedt.

Syftet med kampanjen #allakatter var att belysa att alla katter förtjänar ett hem och att de behöver mat, värme och omvårdnad. Det är också viktigt att alla katter som föds ska vara efterlängtrade, vilket innebär att

reproduktionen behöver kontrolleras.

Därför krävde vi att följande ska införas i nya djurskyddslagen:

- **Obligatorisk ID-märkning och registrering**

Den som har hund måste ID-märka och registrera hunden i Jordbruksverkets register. Samma sak vill Djurskyddet Sverige ska gälla katter. En bortsprung-en hund kommer oftast tillbaka inom en timme, en bortsprung katt kan vara borta för alltid.

- **Obligatorisk kastrering för utekatter**

Allt för många katter föds oönskade. Ofta överges katthonor när de blivit dräktiga. Därför vill Djurskyddet Sverige att alla katter som hålls ute ska vara kastrerade eller ges p-piller. Enbart planerade och önskade kattungar ska behöva födas och katthonor ska skonas från att behöva vara dräktiga många gånger under sitt liv.

- **Tydligare ägarkrav, inklusive 16-årsgräns**

Att vara ägare till ett djur är ett stort

ansvar. Det vill Djurskyddet Sverige ska synas i lagen. En ägare ska kunna ställas till svars för djur som inte behandlas väl. Därför vill Djurskyddet Sverige se en 16-årsgräns som minimiålder för att juridiskt vara ägare till ett djur.

- **Förbud att överge djur**

Idag finns ingen tydlig lagtext som uttryckligen förbjuder människor att överge djur. Det borde självklart vara förbjudet och straffbart.

– Alla dessa krav fanns med i det förslag som utredaren Eva Eriksson lade fram 2011, den utredning som ligger till grund för det nya lagförslaget. Det är alltså bara för regeringen att se till att katterna inte glöms bort i den nya lagen. Vårt vanligaste husdjur ska självklart skyddas i lagen, sa Åsa Hagelstedt.

Fotnot: När regeringens förslag till ny lag presenterades i början av 2018 var det bara, av dessa krav, förbud att överge djur som togs med. I frågan om obligatorisk ID-märkning och registrering föreslås en ny utredning.

Foto: iStockphoto

Tusentals katter överges eller går vilse varje år. För att komma till rätta med problematiken kring hemlösa katter behöver vi ett starkare skydd i lagen.

Rapport för att belysa Sveriges största djurskyddsproblem

Det finns inga säkra siffror på hur många hemlösa katter som rör sig i Sverige. En vanlig uppskattning är minst 100 000, men troligtvis är det betydligt fler katter som saknar hem. För att belysa ett av Sveriges största djurskyddsproblem gjorde vi en omfattande rapport.

Under våren 2016 skickade Djurskyddet Sverige en enkät till 110 svenska katthem med frågor om deras verksamhet. De 50 katthem som svarade hade under 2015 tagit hand om sammanlagt 6 054 katter, varav 5 092 var hemlösa.

– Den absolut största majoriteten av de upphittade katterna saknar alltså ägare. Om man räknar med att katthemmen som inte svarade tog emot lika många katter skulle de ha tagit emot 11 316 katter totalt, vilket tyder på att problemet med hemlösa katter är ännu större än vi tidigare trott, säger Emma Brunberg, sakkunnig hos Djurskyddet Sverige.

Resultaten från enkäten finns i den rapport som Djurskyddet Sverige tog fram under 2016. Rapporten belyser problematiken kring hemlösa katter och ger förslag till politiska lösningar. Den överlämnades till regeringen tillsammans med namnunderskrifterna från kampanjen #allakatter.

Rapporten finns att ladda ner på www.djurskyddet.se

Katternas önskelista

Veckan innan jul 2017 passade vi på att ytterligare en gång föra fram våra krav om ökat skydd för katterna i nya djurskyddslagen. Denna gång uppmanade vi till att mejla sin lokala riksdagsledamot från Social-demokraterna och Miljöpartiet.

Eftersom regeringen aviserat om att den nya djurskyddslagen skulle komma i början av 2018 tog vi tillfället i akt och genomförde en e-postkampanj. Via vår hemsida kunde man skicka iväg ett mejl som nådde ledamöterna från Socialdemokraterna och Miljöpartiet, eftersom det är dessa partier som sitter i regeringen och som lägger fram förslaget till ny djurskyddslag.

Mejlet innehöll en uppmaning till politikererna om att ge katterna ökat skydd i lagen. Våra krav formulerades enligt vår kampanj #allakatter som går att läsa om här intill.

ALMEDALSVECKAN

– VIKTIGT FORUM FÖR OSS OCH DJUREN!

Politisk påverkan är en bärande del av Djurskyddet Sveriges arbete. Ett effektivt sätt att påverka politikerna är genom vår medverkan och våra seminarier under Almedalsveckan på Gotland.

Sex seminarier, både som ensam arrangör och tillsammans med andra organisationer, har Djurskyddet Sverige hållit under Almedalsveckan 2016 och 2017. Det är intensiva dagar på Visbys gator. Förutom att vi arrangerar seminarier deltar vi som experter i andra organisationers seminarier, blir intervjuade av massmedier och passar på att boka in möten med andra organisationer, näringen och politiker. Ett bra sätt att nå ut med djurskyddsfrågorna!

Våra seminarier brukar vara välbesökta och i publiken finns ofta en blandning av branschfolk, politiker, forskare, andra organisationer och allmänhet – något som är unikt med just Almedalsveckan. Det är lätt att samla viktiga personer som lyssnar på våra frågor eftersom alla är på plats. På några av våra seminarier har vi ställt riksdagspolitiker till svars i specifika djurskyddsfrågor, på andra har vi lyft fram expertkunskap i för oss och djuren viktiga ämnen.

– Genom att delta i Almedalsveckan sätter vi djurskyddsfrågorna på den politiska agendan och påminner om att Djurskyddet Sverige finns, säger Linda Maria Vonstad, Djurskyddet Sveriges förbundsordförande.

Uppmärksammat fiskseminarium

Ett av våra seminarier under Almedalsveckan 2017, som fick mycket uppmärksamhet på sociala medier, var "Varför finns inget djurskydd för fisk?" där forskaren Albin Gräns berättade om det bristfälliga och ibland helt obefintliga djurskyddet för fisk.

Sett till antal är fisk Sveriges vanligaste lantbruksdjur, sällskapsdjur, försöksdjur och villebråd.

– Vi säger ofta fisk, som om de vore en och samma sort. Det finns över 30 000 arter. De är extremt olika och måste hanteras på olika sätt. Bland fiskarna hittar vi den art med minst hjärnstorlek i förhållande till kroppsvikt av alla ryggradsdjur och den art med en av de allra största hjärnorna, Elefantfisken, sa Albin Gräns under sitt föredrag.

Djurskyddslagen (1988:534) slår fast att djur som hålls av människan ska "behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom". Trots det behandlas fiskar på ett sätt som skapar lidande.

– Genom åren har det hävdats att fiskar inte kan känna smärta. Att de saknar smärtreceptorer och de hjärnstrukturer som krävs för att känna smärta. Forskning visar att det inte är så. Fiskar har smärtreceptorer. De känner smärta, sa Albin Gräns.

11 663 ton fisk slaktas i svenska fiskodlingar varje år. Uppskattningsvis rör det sig om fyra miljoner fiskar. Vanligast är regnbåge, näst vanligast är röding. Djurskyddslagen för svenska vattenbruksdjur säger att vid slakten ska "bedövning ske så att djuren snabbt blir medvetslösa. Medvetandet får inte återkomma." De flesta fiskar bedövas av koldioxid innan slakt.

– Koldioxid har dömts ut av världshälsoorganisationen WHO och EFSA, European Food Safety Authority. Har ni någon gång sett en fisk komma i kontakt med koldioxid vet ni att fisken avskyr det och gör allt för att komma därifrån, sa Albin Gräns.

Fiskarna bedövas genom att sänkas ner i koldioxidmättat vatten. Dessvärre är det inte alltid som personalen fått tillräckliga instruktioner i hur vattnet ska mättas med koldioxiden. Albin Gräns visade en film från ett av hans studiebesök, där det blev plågsamt tydligt att de fiskar som skulle ha blivit

Foto: Sara Frick

Djurskyddet Sverige lyfter djurskyddsfrågor under Almedalsveckan i Visby. På bilden Djurskyddets generalsekreterare Åsa Hagelstedt.

medvetlös inom tio minuter ännu efter 35 minuter i koldioxidbaljorna förgäves försökte ta sig därifrån. Till och med 70 minuter senare fanns fisk som med blodet rinnande ur halsen vred sig.

– Det är uppenbart att det finns fiskar som återhämtar sig trots bedövningen. Så här illa behöver det inte se ut, men i det här fallet vet inte de som utför metoden hur de ska göra. De bubblar inte vattnet som de ska och har för många fiskar i baljan. Frågan är om det inte vore bättre att skära halsen av fiskarna direkt, istället för att först stressa fiskarna i den felaktigt blandade koldioxiden och sen ändå skära halsen av fiskar som ännu inte förlorat medvetandet, sa Albin Gräns.

I hela världen viltfångas 970 miljarder fiskar som blir mat. 450 miljarder fiskar blir foder, bland annat till lax. Albin Gräns visade en bild på hur tusentals fiskar dragits upp i en nätkasse på en båt och berättade att en holländsk studie av fiskande i norra Europa visade att för de arterna som ingick i studien tog det mellan 55 minuter och 450 minuter att

förlora medvetandet när de väl var uppdragna ur vattnet.

– Miljarder fiskar kvävs av luft i flera timmar innan de förlorar sitt medvetande. Ännu värre blir det för de fiskar som läggs på is. För ett växelvarmt djur som fisk innebär detta att deras syrekonsumtion går ner och tiden det tar innan de kvävs till döds blir ännu längre.

Idag finns inga lagar som slår vakt om djurskyddet för viltfångad fisk. Djurskyddslagen gäller endast djur som hålls av människor. Jaktlagstiftningen gäller endast däggdjur och fåglar.

– Eventuellt skulle djurplågerlagstiftningen kunna tillämpas på detta, men det är inget som används idag, sa Gräns.

Få seminarier har väckt så starka reaktioner från publiken. Det var plågsamt att höra och plågsamt att se bilderna. Men viktigt.

Frågan om djurskydd för fisk arbetar Djurskyddet Sverige vidare med genom ett projekt som finansieras med hjälp av den europeiska paraplyorganisationen Eurogroup for Animals.

Våra seminarier 2016 och 2017

2016

- Nya djurskyddslagen – även för alla hemlösa katter?
- Nya djurskyddslagen – även för cirkusdjuren?
Arrangerades ihop med Djurens Rätt.
- Livsmedelsstrategin – så vill vi ha det!
Arrangerades ihop med Vi Konsumenter.

2017

- Varför finns inget djurskydd för fisk?
- En hållbar svensk livsmedelsstrategi – politikernas ansvar eller marknadens?
Arrangerades ihop med Vi Konsumenter.
- Utfasning av djurförsök – hur gör vi?
Arrangerades ihop med Djurens Rätt.

Läs mer om seminarierna på tidningen.djurskyddet.se

MED HOPP OM EN NY DJURSKYDDSLAG

På Djurens dag, 4 oktober, 2016 hade det gått 1 771 dagar sedan utredningen med förslag till en ny djurskyddslag överlämnades till den dåvarande regeringen. Men ännu hade inte en proposition till en ny lag presenterats. Därför utförde Djurskyddet Sverige en manifestation utanför riksdagen. Detta är bara en del av det arbete organisationen genomfört de senaste åren med fokus på en ny djurskyddslag.

Den 28 november 2011 överlämnade utredare Eva Eriksson ett förslag till ny djurskyddslag till dåvarande landsbygdsministern Eskil Erlandsson.

– Vi trodde att vi i år skulle kunna fira Djurens dag med ett förslag från regeringen till ny djurskyddslag. Men istället har regeringen meddelat att propositionen återigen skjuts fram, sa Åsa Hagelstedt, generalsekreterare, Djurskyddet Sverige.

Hon var en av de tio djurskyddare som samlats utanför riksdagen på Djurens dag 2016 med skyltar som tydligt informerade om hur många djur har det i Sverige. Den övergripande frågan var dock: Idag är det Djurens dag – bryr sig våra politiker?

1 771 dagar är nästan fem år. Flera av de förslag Eva Eriksson förde fram 2011 för att höja djurskyddet har bara legat och väntat under den här tiden.

– Ju längre den nya djurskyddslagen dröjer desto mer faller Sverige på rankingen över länderna med starkast djurskydd då andra länder antagit nya starkare lagar under de snart 30 år som gått, sedan Astrid Lindgren fick den nuvarande djur-

skyddslagstiftningen som present år 1988, sa Åsa Hagelstedt.

Delegationen från Djurskyddet Sverige möttes av flera heja-rop från förbipasserande, såväl unga som gamla. Två riksdagsledamöter stannade till och gav sitt helhjärtade stöd.

– Det är oacceptabelt att det gått så lång tid utan att vi fått se ett heltäckande förslag från regeringen till en ny djurskyddslag. Det är ett svek mot alla oss som kämpar för bättre djurskydd och det är framförallt ett stort svek mot djuren, sa riksdagsledamot Jens Holm (V) som under åren lyft flera djurskyddsfrågor i såväl motioner som interpellationer till landsbygdsministern, innan han slöt in i ledet och höll upp skylten som protesterade mot sjölejon och elefanter på cirkus.

Den andra politikern var Carl Schlyter från Miljöpartiet. Även han hoppades på en ny djurskyddslag och lovade att påverka sina partikamrater i regeringen.

Ledamöterna från övriga partier lyste tyvärr med sin frånvaro, men alla ledamöter i miljö- och jordbruksutskottet informerades om demonstrationen via e-post.

Våra önskemål i den nya djurskyddslagen

I flera år har Djurskyddet Sverige arbetat för starkare skydd för djuren. Här är några förändringar som fanns med i utredningen som vi önskar kommer med i lagen.

- Obligatorisk märkning och registrering av alla katter samt ett förbud mot att överge djur.
- Tydligare krav på djurägare om kompetens för respektive djurslag samt en minimiålder på 16 år för att äga djur.
- Tydligare förbud mot avel som medför lidande för djur.
- Förtydliga § 4, alltså att alla djur ska ha möjlighet och rätt till ett naturligt beteende, samt hållas på ett sådant sätt att uppkomsten av beteendestörningar förebyggs.
- Förbud mot att hålla mjölkkor och hästar uppbundna.
- Förbud mot sjölejon och elefanter på cirkus.
- Införande av "grovt brott mot djurskyddslagen" med upp till 4 års fängelse i straffskalan.

Foto: Katarina Hörlin

Djurskyddet Sverige manifesterade utanför riksdagen på Djurens dag, 4 oktober, 2016. Budskapet var glasklart: En ny djurskyddslag behövs nu.

Djurskyddskonferens med fokus på nya lagen

Etologer, djuretiker, myndighetspersoner, forskare, veterinärer, politiker och medlemmar från våra lokalföreningar samlades på Djurskyddet Sveriges konferens i november 2016 med fokus på vad som är viktigt i den nya djurskyddslagen. Frågan lockade många, konferensen var fullbokad.

– Vi har en kölista på personer som gärna velat vara här, jag är stolt över att få ordna en konferens i en så viktig fråga. Vi är många som längtar efter en ny djurskyddslag och jag uppmanar regeringen att presentera den fort. Glöm inte de hemlösa katterna – det är små djur, men utgör ett stort djurskyddsproblem, sa Linda Maria Vonstad, ordförande i Djurskyddet Sverige, när hon inledde konferensen.

Dagens djurskyddslag är från 1988. Regeringen har flera gånger aviserat att en proposition till ny lag är på gång, men ständigt skjutit upp den.

– För fem år sedan överlämnades utredningen till dåvarande minister Eskil Erlands-son. Sedan dess har en del hänt, men långt ifrån allt, sa Johan Beck-Friis, dåvarande informationschef på Sveriges Veterinärförbund,

som höll ett föredrag på konferensen där han delade med sig av sina reflektioner från själva utredningsarbetet. Han var en av flera experter som deltog i det praktiska arbetet med utredningen.

Konferensen bjöd också på en politiker-debatt, en föreläsning om naturligt beteende med Per Jensen, Linköpings universitet, och Bo Algers, Sveriges lantbruksuniversitet, och en draging från Jordbruksverket om hur de ser på en ny djurskyddslagstiftning.

Helena Elofsson, djurskyddssamordnare på Jordbruksverket, sa att hon nog hade en ljusare bild än andra:

– Vi har trots allt genomfört en hel del. År 2012 kom nya föreskrifter för mink kring utfodringsrutiner, etageburar och miljöberikning. Nej, vi införde inte krav på badvatten och jag är medveten om att många anser att vi borde gjort det, men djurväl-färden har ändå förbättrats. År 2016 förbjöds omedövd kastning av gris. Från 2017 ska alla stutar och tjurar hållas i lösdrift. De ska inte hållas uppbundna. Det kommer avsevärt att förbättra deras välfärd.

Djurskyddskonferensen gav möjlighet till många viktiga diskussioner och var mycket uppskattad av besökarna.

Ny djurskyddslag kommer under 2018

I början av 2018 kom äntligen regeringens förslag till ny djurskyddslag. I förslaget ingår förbud mot att överge djur men i frågan om obligatorisk ID-märkning föreslås enbart en ny utredning.

Det blir ett förbud mot elefanter och sjölejon på cirkus.

§4 om djurs rätt till naturligt beteende får en ny skrivning som förhoppningsvis innebär ett starkare skydd för djuren.

Övriga punkter från Djurskyddet Sveriges önskelista finns tyvärr inte med i förslaget. Men både förbud mot uppbundna djur och strängare straff vill regeringen utreda för att förhoppningsvis kunna fatta beslut om längre fram.

VI STOPPADE GRISFIXERINGEN!

Protesterna lönade sig. Djurskyddet Sveriges hårda påverkansarbete för att hindra Jordbruksverket att införa nya regler som tillåter grisbönder att rutinmässigt fixera suggor gav resultat. Dessa regler infördes aldrig.

I april 2017 nåddes vi av beskedet att Jordbruksverket hade avslagit svensk grisonärings ansökan om kontrollprogrammet för gris, där rutinmässig fixering av suggor ingick.

– Jordbruksverket har fattat ett beslut om att avslå grisonärings ansökan om kontrollprogram eftersom vi anser att vi i dagsläget inte har bemyndigande att införa några nya kontrollprogram, sa Gunnar Palmqvist, djurskyddshandläggare på Jordbruksverket, när Djurskyddet Sverige var i kontakt med honom.

Beskedet mottogs med glädje hos Djurskyddet Sverige, som länge verkat för att fixering av gris inte ska bli tillåtet.

– Vi är övertygade om att våra protester haft effekt, sa Åsa Hagelstedt, generalsekreterare Djurskyddet Sverige, när hon nåddes av beskedet.

År 2015 lämnade Sveriges Grisföretagare in en ansökan om att få ett pilotprojekt, vilket

bland annat syftade till att få ner späddgrisdödligheten, godkänt som kontrollprogram. Som en del i ansökan ingick rutinmässig fixering av suggan under och efter grisning. Under fem dagar skulle suggan få fixeras med en grind, vilken gör att utrymmet hon hålls på är så pass litet att hon varken kan gå eller vända sig, vilket ska minska risken att hon lägger sig på smågrisarna.

När detta blev känt startade Djurskyddet Sverige ett mejlupprop för att stoppa Jordbruksverket från att godkänna ett kontrollprogram där rutinmässig fixering av suggor ingår. Via vår hemsida kunde man skicka ett mejl till Jordbruksverket för att visa sitt stöd för grisarna.

– Kampanjen fick en otroligt stor respons. Jag vågar påstå att svenska folket inte vill ha fixering av gris. Problemet med smågrisdödlighet måste lösas med att avla för mindre kullar, de stora kullarna gör smågrisarna svagare och att suggans spenar inte

räcker till. Majoriteten av de smågrisar som dör, dör dessutom av svält, inte på grund av att de liggs ihjäl, sa Åsa Hagelstedt, när det stod klart att 15 266 protestmejl hade skickats till Jordbruksverkets generaldirektör Leif Denneberg.

Detta är ett kontrollprogram

De anslutna djurhållarna åtar sig att hålla djur på ett sätt som delvis går utöver de minimikrav som finns i djurskyddslagstiftningen. Men genom särskild lagstiftning kan de då samtidigt få hålla sina djur på ett sätt som annars inte är tillåtet. För att ett kontrollprogram ska godkännas ska det leda till ett bibehållet eller förbättrat djurskydd som helhet.

Foto: iStockphoto

Under 2015 lämnade Sveriges Grisföretagare in en ansökan till Jordbruksverket om att få ett så kallat kontrollprogram godkänt. Som en del i ansökan ingick rutinemässig fixering av suggan under och efter grisning. Under fem dagar skulle suggan få fixeras med en grind, vilken gör att utrymmet hon hålls på är så pass litet att hon varken kan gå eller vända sig. Under 2017 fick vi det glädjande beskedet att Jordbruksverket hade avslagit ansökan.

Protesterade mot tidigare avvänjning för griskultingar

Under 2017 kom ett förslag från Jordbruksverket ut på remiss om nya föreskrifter för gris. Där föreslogs att upp till 10 % av griskultingarna skulle få avvänjas en vecka tidigare än de 28 dagar som tidigare gällt alla smågrisar. Ett förslag som vi och andra kritiserade hårt.

Remisstiden var kort men både vi och andra organisationer skickade ändå in väl underbyggda svar där vi kritiserade detta förslag. Tiden mellan 21 och 28 dagar är viktig för den lilla grisen både av sociala och medicinska skäl, då bland annat tarmfloran utvecklas under just den tiden. Att skilja ungarna från sin mamma så tidigt riskerar således att skapa både stress och sjukdomar, och därmed ökad antibiotikaanvändning.

Trots att en stor majoritet av remissinstanserna var kritiska mot förslaget med tidigare avvänjning gick Jordbruksverket vidare

med förslaget. Vi protesterade på alla sätt vi kunde, genom debattartiklar, pressmeddelanden, deltagande på möten på verket där vi framförde våra synpunkter och en JO-anmälan av hur myndigheten hanterat processen med ärendet. Och framför allt genom den namninsamling vi ordnade under hösten 2017 där drygt 18 000 namn samlades in. Tillsammans med Djurens Rätt, Compassion in World Farming och Vi Konsumenter uppvaktade vi Jordbruksverkets generaldirektör och lämnade tillsammans över ca 60 000 namnunderskrifter. Samma underskrifter överlämnades även till ansvarig minister, Sven-Erik Bucht, med uppmaningen att ge tydliga direktiv till Jordbruksverket om att inte sänka djurskyddet.

Men trots våra protester fattade Jordbruksverket beslut om att tillåta tidigare avvänjning av smågrisar. En sänkning av djurskyddsnivån som står i strid med riksdagens beslut om att djurskyddet inte ska försämrats. Vi fortsätter

arbeta med frågan. Kan vi inte få Jordbruksverket att ändra sitt beslut kan vi åtminstone informera konsumenterna om problemet så att den som vill köpa svenskt griskött kan välja bort gårdar som inför tidigare avvänjning.

Drygt 18 000 underskrifter överlämnade vi till Jordbruksverket hösten 2017 med anledning av deras förslag om tidigare avvänjning för smågrisar.

SÅ HÄR FÖRBÄTTRAR VI FÖR DJUREN GENOM

INFORMATION & ATTITYD- PÅVERKAN

*Samarbeten. Medlemstidningen.
Skolmaterialet REDE. Djurskyddstips
per telefon, e-post och sociala medier.
Kunskap till företag och konsumenter.
Vi förändrar attityder och sprider
information på många olika sätt.*

Kattkörkortet – initiativ tillsammans med Mjau

I juni 2017 lanserade kattmatstillverkaren Mjau Kattkörkortet – ett initiativ som Djurskyddet Sverige självklart ställde sig bakom då vi redan arbetar med att sprida kunskap till blivande kattägare. Att öka kunskapen hos dem som vill skaffa en katt förebygger att fler katter överges.

Alla katter förtjänar ett stabilt och långvarigt hem men i Sverige finns idag över 100 000 hemlösa katter. En orsak till detta kan vara att de som skaffar katt inte förstår att det innebär ett ansvar. Detta ville kattmatstillverkaren Mjau, i samarbete med Djurskyddet Sverige, belysa genom att införa ett kattkörkort.

Kattkörkortet fick man genom att göra ett test på nätet som innehöll frågor med fokus på livsstil och framtidsplaner.

– Vi vill påminna dem som står inför ett köpbeslut att tänka till en extra gång. Antalet hemlösa katter i Sverige minskar inte och det problemet behöver vi jobba brett med. Genom detta initiativ vill vi sätta fokus på ansvaret man har som nybliven kattägare. Det är egentligen helt otroligt

att det fortfarande ges bort kattungar gratis! Katter är faktiskt ingen slit och släng-grej, de är liv som behöver kärlek, sa Anna Lindblad, brand manager på Mjau, i samband med att sajten lanserades.

Förutom att Mjau i och med Kattkörkortet hoppas att fler kattägare kommer att ta mer ansvar, så skänkte de även en Tetra Pak-förpackning med kattmat till hemlösa katter för varje genomfört test. Ett av de katthem som fick ta del av kattmaten var katthemmet som vår lokalförening Djurskyddet Oskarhamn driver.

Svarar på djurskyddsfrågor via e-post, telefon och sociala medier

Varje dag tar Djurskyddet Sveriges kansli emot mejl, telefonsamtal och meddelanden via Facebook från allmänheten. Vanligast är ärenden där någon är orolig att ett sällskapsdjur far illa. Många undrar vad man som privatperson kan göra vid sådana situationer. Vi får också många frågor om skadade vilda djur och om vilka lagar och regler som gäller för hållande av olika djur. Ibland är det svårt att veta vart man ska vända sig när en situation uppstår, då finns vi till hands och ser till att de som hör av sig hamnar rätt.

Erbjuder information till konsumenter och blivande djurägare

För att underlätta för konsumenter och djurägare att göra djurvänligare val har vi tagit fram information och broschyrer som finns att ladda ner digitalt eller beställa kostnadsfritt från vår hemsida. I broschyrerna finns bland annat information kring ull- och dunprodukter och vi reder ut vad olika märkningar på kött och mejeriprodukter betyder. På vår hemsida finns tips och råd för den som funderar på att skaffa katt, hund, kanin, gnagare, burfågel, akvariefiskar, kräldjur eller häst. En del av dessa tips och råd finns även tillgängliga som små handböcker som går att beställa.

DE SATSAR PÅ ATT ÖKA KUNSKAPEN HOS DJURÄGARE

Föreläsningar, stipendier och kastreringskampanjer. Djurskyddet Kronoberg är ett fint exempel på en av våra lokalföreningar som genom sitt informationsarbete bidrar till ett starkare djurskydd.

Djurskyddet Kronoberg är välkända i trakterna runt Växjö, inte minst för deras populära föreläsningar.

– Vi anordnar föreläsningar inom aktuella ämnen som rör djurskyddsfrågor, med syfte att höja kunskap hos djurhållare. Vi har bland annat vänt oss till kattägare, hästägare och hundägare. Föreläsningen som handlade om hundens beteende blev så efterfrågad att vi anordnade en till, också den med samma lyckade uppslutning. För medlemmar är dessa föreläsningar kostnadsfria, för andra kostar de

runt en hundralapp, säger Björn Dahln, ordförande i Djurskyddet Kronoberg.

Föreningen delar även ut stipendium som kan sökas av dem som genom sin verksamhet främjar djurskyddet såsom forskare, författare, journalister, veterinärer och organisationer.

– Vi stödjer gärna forskningsprojekt, och urvalet vi gjort på stipendiater har genom åren gett goda resultat! Lotta Berg och Catarina Svensson är två forskare som fått stipendium och senare blivit anställda som professorer på SLU, säger Björn.

Björn berättar också att en viktig del i Djurskyddet Kronobergs verksamhet är kastreringskampanjer.

– Alla djur är lika viktiga men särskilt utsatta är katterna, deras status måste höjas! Vi har stöttat kastration av flera tusen katter under åren och i de senaste kampanjerna har vi haft märkning och registrering som krav för bidrag.

Djurskyddet Kronoberg har mycket på gång under 2018. Flera föreläsningar, en medlemsresa är planerad till Hornborgarsjön för att studera fåglar och tre stipendium ska delas ut. Djurskyddet Sigfrid får 75 000 kronor för renovering och inredning av

lokaler i det djurhem som de håller på att bygga upp på Pellagården i Gemla.

Elin Hirsch får 67 000 kronor tillsammans med Christina Lindqvist för att anordna fortbildning av personal och volontärer vid katthem, med inriktning djurskydd och smittskydd.

Abtin Mojarradi får 75 000 kronor för att undersöka hur stor andel av hundar med epilepsi som har brist på vitamin B12, kobalamin. Sådan brist misstänks vara en orsak till epilepsi, men forskning saknas.

Djurskyddet Kronobergs föreläsningar är populära. Här föreläser veterinär Tina Mannerfelt om friskvård för hundens och kattens tänder och munhåla.

Djurskyddet Kronoberg

- Föreningen har funnits sedan 1889, då under namnet Wexjö Djurskydds-förening
- Arbetar med kunskapshöjande insatser såsom föreläsningar och rådgivning till allmänheten
- Vid slutet av 2017 hade föreningen 187 medlemmar
- Läs mer om föreningen på www.djurskyddet.se/kronoberg

MEDLEMSTIDNING

SOM BEVAKAR DJURSKYDDET

Rovdjur i bur. Livet i labbet. Viltvård eller skoningslös jakt. Tre av de åtta teman som Tidningen Djurskyddet haft under 2016 och 2017. I flera artiklar har verkligheten för minkarna som föds upp för att bli päls, försöksdjuren och de vilda djuren belysts.

Tidningen Djurskyddet kommer ut med fyra nummer per år och varje nummer har en fördjupande granskning i ett visst ämne med djurskyddsanknytning. Redaktionen varierar temat så att djurskyddet för såväl lantbrukets djur som sällskapsdjuren blir ordentligt belyst.

Under åren har tidningen förnyats en del: en helt ny avdelning "Hos Lokalföreningarna" har införts där reportage och intervjuer från det viktiga konkreta arbetet som utförs hos föreningarna beskrivs.

Annonsintäkterna har mer än fördubblats jämfört med 2015, ett fint kvitto på att tidningen håller hög kvalitet. Lika glad för uppsvinget på annonssidan är redaktionen för de beställningar från exempelvis SLU som gjorts för att använda vissa temanummer i undervisningen av framtidens etologer och veterinärer.

I varje nummer bjuds en gästkrönikör in att dela sina tankar och erfarenheter. Under de aktuella två åren har tidningen

haft en stor bredd, när alltifrån prisade författare som Jan Löf till tunga opinionsbildare och konstnärer som Nina Hemmingsson skrivit om de djurfrågor som ligger dem närmast hjärtat.

Tidningen har en upplaga på cirka 10 000 exemplar och är en medlemsförmån till alla organisationens medlemmar. Den går även ut till länsstyrelser, veterinärklinik, myndigheter, riksdagsledamöter, bibliotek, skolor och forskare.

Sedan juni år 2011 finns tidningen även på webben. Webbtidningen uppdateras regelbundet med nyheter och en del av materialet från papperstidningen läggs också ut på webbtidningen för att få ökad spridning. Vid slutet av 2017 hade webbtidningen cirka 1 900 unika besökare per vecka i snitt. Nyhetsartiklar, tips och inte minst våra "Fråga experten"-svar ligger alltid högt på mest lästalistan.

Läs Tidningen Djurskyddet på webben:
<http://tidningen.djurskyddet.se>

Tidningen Djurskyddets teman:

2016

- Hästar i lösdrift
- Försöksdjur
- Kontrollprogrammen
- Avel och extremavel

2017

- Djurskyddslagen – vad behöver förnyas?
- Minkarna i pälsdjursuppfödningen
- Jakten på de vilda djuren
- Djurskyddskontrollerna

VÅRT ARBETE BÖRJAR I FÖRSKOLAN & SKOLAN

Med skolmaterialet REDE satsar Djurskyddet Sverige på förebyggande djurskyddsarbete genom att påverka barn i tidig ålder. Med varierande övningar lär sig barn att sätta sig in i andras situation och att även djur har känslor.

REDE (Respekt Empati Djur Etik) fortsätter att spridas i landets förskolor och skolor. Via REDEs hemsida kan pedagoger registrera sig och kostnadsfritt ladda ner materialet som består av empatiutvecklande övningar. Med cirka 1 000 nya registrerade pedagoger varje år, får fler barn

möjlighet att träna upp sin empati och att ta ställning i livsfrågor.

REDE är framtaget av pedagoger och djurexpert, med vetenskaplig forskning i empati som grund. Materialet riktar sig till barnskötare, pedagoger och lärare som i sin tur arbetar med materialet i sina barngrupper.

En pedagog som använder REDE regelbundet sedan flera år tillbaka är Ellen Modin, förskollärare på familjedaghemmet Kakmonstret. Varje torsdag är det Mini-REDE-lektion.

– Vi har gjort en handdocka som heter Kalle Kanin och det är han som håller i lektionen. Ungarna blir jättegglade varje gång de ser honom, för då vet de vad som gäller! Övningen Koltrastfamiljen är en favorit, där de får bygga bon åt fåglarna och följa hur de lever under en längre period. Lektionen går också ut på att diskutera i grupper, samtalen engagerar och det är så kul att se hur barnen lär varandra, de älskar verkligen Mini-REDE! säger Ellen Modin.

Ellen kontaktade Djurskyddet Sverige och frågade om barnen som jobbat med REDE kunde få var sitt diplom. Ett jättefint initia-

tiv som ledde till att det numera finns ett REDE-diplom att ladda ner från hemsidan för dem som jobbat med övningarna regelbundet under en sammanhängande period.

Följ gärna REDE på Facebook och Instagram!
@redematerialet

Vad är REDE?

- REDE står för Respekt Empati Djur Etik
- REDE riktar sig till skolan (årskurs F-5) och Mini-REDE till förskolan (1-6 år)
- Materialet består av övningar som hjälper barn att utveckla sin empati för djur och människor
- Anpassat efter läroplanen
- Vetenskapliga utvärderingar som gjorts visar att övningarna har god effekt
- Alla övningar laddas ner kostnadsfritt på **www.rede.se**

Här hålls en REDE-lektion på Skansen i Stockholm för ett gäng förskolebarn.

REDE utökar samarbete med djurparker

Djurparkernas viktigaste uppdrag är att bevara utrotningshotade arter och att skapa medvetenhet kring djurs olika situation i världen. Vi vill att REDE ska finnas på plats där materialet kan göra skillnad därför samarbetar vi med utvalda djurparker.

Ar 2012 inledde REDE ett samarbete med Skansens djurpark i Stockholm. Vi utbildade personal som därefter fick rättigheten att hålla in en REDE-lektion särskilt anpassad för aktörer med visningsdjur. Nu har samarbetet fått positiv spridning!

Andra aktörer som har hakat på är Borås Djurpark, Kungsbyns djurpark, Vallby friluftsmuseum i Västerås och Parken Zoo i Eskilstuna. Parken Zoo har inlett ett samarbete med Gredby förskola som en gång i månaden besöker djurparken. Förskolan har nu fått prova på en REDE-lektion."

– Barnen har varit väldigt engagerade! Särskilt kapitlet om känslor var givande för barnen som verkligen tänkte så det knakade när vi visade bilderna på de olika djuren. De tyckte även det var mycket spännande

att titta på våra djur i parken efteråt och fundera på vilka känslor de verkade ha. Jag upplevde att barnens förståelse för sina egna känslor och djurens känslor ökade under lektionen. Pedagog-erna var eld och lågor och tyckte konceptet var helt fantastiskt, precis på lagom nivå för ett gäng 5-åringar, säger Emelie Sandberg zoolärare på Parken Zoo.

Djurparkslektionen börjar med att pedagogen tillsammans med barnen reder ut vad en känsla är. Till exempel glad, rädd och ledsen. Sedan frågar pedagogen barnen om de tror att djur, precis som vi människor, kan känna känslor. I början av lektionen brukar det råda delade meningar mellan barnen, men efter lektionen brukar de flesta vara överens om att djur faktiskt har känslor.

framgångar för REDE 2016–2017

1. Introduktionskursen hölls för närmare 150 pedagoger runt om i landet.
2. Under sommaren 2017 hölls ett fullbokat REDE-sommarläger för barn.
3. REDE fick en helt ny hemsida.
4. Ytterligare tre djurparker/djuraktörer köpte rättigheten att ha REDE i sin verksamhet.
5. Vi deltog på nio läromedelsmässor runt om i landet.
6. Närvaron i sociala medier ökade och följarantalet på Facebook steg med 30 %.
7. REDE fick förstärkning till teamet! Jeanette Polsäter, kommunikatör, hälsades välkommen.

FLER FÖRETAG MÅSTE TA STÖRRE ANSVAR

Sommaren 2017 presenterade branschorganisationen Svensk Handel sin helt nya djurskyddspolicy. Policyn innebär att djuren som står bakom de produkter med animaliskt material, som säljs på den svenska marknaden, ska ha haft en god djurhållning. Djurskyddet Sverige har bidragit till att policyn finns.

Ijuni lanserade Svensk Handel under ledning av Djurskyddet Sveriges styrelseledamot Sofia Arkelsten sin nya djurskyddspolicy på ett seminarium i riksdagen.

– Det är så härligt att få hålla ett seminarium med folk som faktiskt gör någonting och kommer med lösningar, sa Sofia Arkelsten, som också är riksdagsledamot för Moderaterna (M) när hon inledde presentationen av branschorganisationen Svensk Handels nya djurskyddspolicy.

En hållbarhetsundersökning från 2016 visar att 85 procent av konsumenterna tycker att det är viktigt att produktionen av varor i sällanköpshandeln tar hänsyn till djurens välfärd.

– Det jag tycker är mest intressant nu är hur näringslivet reagerar på det som kunderna efterfrågar och på vilket sätt branschen kan göra det enklare för företagen att hitta gemensamma lösningar. För om den inte kan det, måste vi lagstifta och

lagstiftning är en ganska trubbig metod. Så jag är en stor vän av branschöverenskommelser, sa Sofia Arkelsten.

Spårbarhet, redovisning och information är nyckelord för policyn, som är helt gratis för alla företag att använda och som fritt kan laddas ner på Svensk Handels hemsida. Policyns mål är att uppmuntra, främja och sträva efter att säkerställa god djurhållning i hela produktionskedjan, från lantbruk till slakt, inklusive all hantering av djur i samband med avel, transporter, skörd och liknande, avseende produkter och material som härrör från djur. Den vänder sig främst till leverantörer. Som stöd för inköpare och designers har även en ”Guide till animaliska material” tagits fram, där information om olika material samlats.

– Guiden kommer förmodligen aldrig att bli färdig utan ska uppdateras löpande. Den innehåller information om materialets ursprung, kända problem ur djurskyddsperspektiv, eventuella certifieringar som

adresserar problemen och tips om var mer information kan hittas, berättade Maria Sandow, hållbarhetsansvarig på Svensk Handel, som gav en bakgrund till hur policyn och guiden arbetats fram:

– Det ligger år av arbete bakom. En av de första händelserna var när mulesing uppmärksammades år 2008.

Mulesing innebär att hud skärs bort från bakkdelen på får för att inte flugor ska lägga ägg i hudveckan. Det är plågsamt för djuren och skälet till att det gjordes var att merinoullen skulle bli bättre.

– Det fick stor uppmärksamhet och jag hade kontakt med en kvinna i Malmö som satte en journalist på spåren att uppmärksamma detta. Därefter har larm om dun, att fåglar utsätts för smärtsam plockning, bristande djurskydd för kaniner vad gäller angoraullen kommit och larm om hur hundars skinn används. Detta ihop med flera andra larm gjorde att vi uppvaktades av djurskyddsföreningar och

Sofia Arkelsten, förbundsstyrelseledamot i Djurskyddet Sverige, arrangerade seminarium med Svensk Handel.

kände att vi måste göra något. Så växte idén med en policy fram. I samråd med en referensgrupp av cirka trettio företag, mest modeföretag, och djurskyddsorganisationer som kommit med värdefulla synpunkter har vi under ett antal år haft möten och workshops som till slut landat i en policy och en guide, sa Maria Sandow.

Djurskyddet Sverige har i allra högst grad varit delaktiga i att policyn nu finns. Kvinnan i Malmö, som Sandow nämnde, är den tidigare styrelseledamoten i Djurskyddet Sverige Katarina Linge-hag-Ekholm. Även i frågan om kaninernas djurskydd spelade Djurskyddet Sverige en stor roll: I januari 2014 lämnade organisationen över nästan 18 000 namnunderskrifter från personer som krävde en djurskyddsgaranti för ango-

raullprodukter, som säljs i Sverige. Under senare år har representanter från Djurskyddet Sverige deltagit i möten/workshops för att ta fram policyn.

– Det är mycket bra att Svensk Handel tagit fram en djurskyddspolicy och verkligen visar att de vill vara i framkant med arbetet för ett starkt djurskydd. Det är dags att frågorna hamnar i fokus även för till exempel modebranschen och det hjälper både konsumenter och producenter att ständigt påminnas om djurskyddet. Själva policyn är konkret och tydlig och även om vi självklart skulle önska ännu striktare regler så är det en mycket bra start. Nu hoppas jag att policyn får stor spridning och att många företag anammar den, säger Emma Brunberg, sakkunnig vid Djurskyddet Sverige.

Ur Svensk Handels djurskyddspolicy:

Mål

Leverantörer uppmanas att stärka kontrollen över respektive del av försörjningskedjan och att ställa samma krav på sina underleverantörer. Alla parter uppmanas att samarbeta för att förbättra branschdialogen och förbättra spårbarheten och insynen i hela produktionskedjan, ner till gårdsnivå.

Omfattning

Denna policy avser alla material som används för icke-livsmedelsprodukter i detaljhandeln (inklusive katalogförsäljning och e-handel som riktar sig till konsumenter), som härrör från djur, såsom djurhår, fibrer, läder, damm, päls, fjädrar, tänder, horn, betar och ben.

Grundläggande krav

Alla leverantörer till företag som antar denna policy måste följa nationell och internationell lagstiftning om djurskydd. Uppfödare och alla parter som hanterar djuren bör följa sina fem friheter som fastställs av Världsförbundet för djurhälsa (OIE).

De fem friheterna är:

- Frihet från hunger och törst
- Frihet från obehag
- Frihet från smärta, skada och sjukdom
- Frihet att utöva naturligt beteende
- Frihet från rädsla och nöd

Material får inte härröra från utsatta eller utrotningshotade arter.

Alla berörda parter, hantering av djuren och/eller materialet ska följa nationell och internationell lagstiftning om förbudna material. De måste också respektera och följa internationella avtal, såsom konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter (CITES).

Alla leverantörer uppmanas att tillhandahålla så detaljerad information som möjligt om materialets ursprung.

Policyn finns i sin helhet på www.svenskhandel.se

DJURSKYDDSSINSATSER

BELÖNADES MED UTMÄRKELSER

Djurskyddet Sverige uppmärksammade särskilt fina djurskyddsinsatser under 2017 i form av tre utmärkelser. Pristagarnas insatser för djuren leder på olika sätt till förbättrat djurskydd och som djurskyddsorganisation tycker vi att det är viktigt att lyfta fram de goda exemplen.

Utmärkelse för gediget arbete med förslaget till ny djurskyddslag

Eva Eriksson fick Djurskyddet Sveriges särskilda Hedersutmärkelse 2017 för sitt gedigna arbete med utredningen Ny djurskyddslag (SOU 2011:75).

Motiveringen löd:

”Den nuvarande svenska djurskyddslagen var banbrytande när den kom 1988 och Sverige var länge världsledande inom djurskyddsområdet. Lagen är nu över 30 år gammal och behöver uppdateras på flera områden. Eva Eriksson samlade i sin utredning representanter från olika intresseorganisationer inom djurområdet. Hon lyckades få fram många omfattande förslag i mycket bred enighet. Utredningen tog flera stora djurskyddsfrågor på allvar och föreslog bra lösningar.

Vi vill särskilt lyfta fram det stora problem-et med hemlösa katter som idag helt saknar skydd i lagen. Att utredningen ännu inte presenterats som proposition, fem och ett halvt år efter att den presenterats för dåvarande landsbygdsminister, är en skandal. Vi hoppas och tror fortfarande att utredningen kommer att leda till en ny, modern, djurskyddslag.”

– Det är en stor ära för mig att få ge dig denna utmärkelse, du är en ledstjärna, sa Linda Maria Vonstad, ordförande Djurskyddet Sverige, när hon överlämnade hedersdiplomet i samband med organisationens 120-årsfirande på centralstationen i Stockholm.

– Tack snälla! Jag är glad och stolt, sa Eva Eriksson, som i sitt tacktal gav sin bild över hur det var att arbeta fram det hyllade förslaget och där hon även riktade kritik mot att en ny djurskyddslag ännu ej presenterats av regeringen.

– Förslaget till en ny djurskyddslag lämnades 2011. Det är byggt på forskning och beprövad erfarenhet. Det arbetades fram i nära kontakt med vetenskapen och intresseorganisationer både för djurskydd men också för jordbruket. Vi hade en bred över-

enskommelse: det här var ett bra förslag att lämna fram. Det var flexibelt, samtidigt som vi var väldigt tydliga med att detta att ha djur innebar ett väldigt stort ansvar. Det kräver ett kunnande, att man vet hur man ska hålla sina hundar och katter. Vi ifrågasatte om det verkligen var vettigt att kunna få köpa varaner och ödlor, utan att riktigt veta hur sköta om dem. Vi ifrågasatte också att få ha elefanter på cirkusar, där de är utan möjlighet att utöva sina naturliga beteenden, sa Eva Eriksson.

Djurskyddet Sveriges särskilda Hedersutmärkelse 2017 gick till Eva Eriksson för hennes gedigna arbete med förslaget till en ny djurskyddslag. Här tillsammans med Djurskyddet Sveriges ordförande Linda Maria Vonstad och generalsekreterare Åsa Hagelstedt.

Foto: Katarina Hörlin

Foto: Åsa Hagelstedt

Klass 6 på Margarethaskolan i Knivsta fick ta emot pris för sin uppfinning som räddar igelkottar från att skadas av robotgräsklippare.

Pris till uppfinning som räddar igelkottar

Djurskyddet Sveriges Djurskyddspris 2017 gick till klass 6 på Margarethaskolan i Knivsta för deras uppfinning som räddar igelkottar från att skadas av robotgräsklippare.

Motiveringen löd:

"Barnen har på ett bra sätt uppmärksammat ett viktigt djurskyddsproblem och genom sin kreativitet hittat en bra lösning. Barnen på Margarethaskolan är goda ambassadörer för ett empatiskt synsätt på djur och vi vill därför, förutom prissumman på 10 000 kronor, ge hela skolan en gratis utbildning i vårt värdegrundsmaterial REDE där barnen i klass 6 får vara ambassadörer."

Uppfinningen heter "Hedgehogsaver", alltså Igelkottsräddare. Den består av en reglerbar plastremsa som fästs längst fram på robotgräsklipparen.

– Först tänkte vi ha en plog som plogade bort alla igelkottar men det gick inte. Med skärmen hindras igelkottarna från att fastna under gräsklipparen, och den gör även så att gräsklipparen byter riktning när den krockar med en igelkott, berättade Samuel Aronsson, 12 år.

– Vi provade oss fram med mössor som fick föreställa igelkottar, och så testade vi sätta på olika skydd på en trasig robotgräsklippare. Till slut kom vi fram till att detta fungerade bäst, sa Viktor Lundquist, 13 år.

Ursprunget till uppfinningen var den internationella tävlingen FLL, First Lego League. En kunskaps- och teknologiturnering för elever från 10–16 år. Uppgiften var att ta fram tekniska lösningar som hjälper djur och natur.

– Klassen hade många idéer. Först var de inne på att hitta en lösning på hur djur som sitter i varma bilar ska kunna räddas, berättade Fredrik Wellander, ämnesövergripande lärare i detta NO-projekt.

– Men sedan gled de alltmer över till igelkottarna. I Knivsta finns många villor och flera av eleverna har trädgårdar med igelkottar. Ofta är det ju enklast att hitta lösningar till problem som uppstår i ens egen närhet.

Eleverna delades in i en uppfinnargrupp, en teknikgrupp och en marknadsföringsgrupp. Efter flera olika försök stod så uppfinningen klar. Även om klassen inte vann själva FLL-tävlingen har de rönt stor uppmärksamhet i Sverige.

– Vi har blivit intervjuade i både tv- och radioprogram, berättade Jennifer Renulf, 12 år, från marknadsföringsgruppen.

– Vi är jättenöjda och jag som lärare är stolt över klassen. Nu blir nästa steg att se om vi kan få hjälp från företag att tillverka igelkottsskyddet till robotgräsklippare, sa Fredrik Wellander.

Glada grisar belönades

Djurskyddet Sveriges Hedersutmärkelse till en kommersiell aktör tilldelades 2017 företaget Pig o Glad, som drivs av Anna Pettersson i Halland.

Motiveringen löd:

"Pig o Glad visar att det går att föda upp grisar för köttproduktion utan att kompromissa med djurskyddet. Pig o Glad låter företagets egna grisar leva ett gott grisliv, och använder också alla möjligheter för att försöka påverka beslutsfattare och andra företagare att ge alla grisar den möjligheten. I en tid där den svenska djurskyddsnivån, och särskilt inom grisnäringen, ifrågasätts som något som enbart kostar pengar för bönderna är Pig o Glad en viktig motvikt och en bra förebild."

– Alla grisar behöver rulla sig i gytja och böka i lera – trots det är nästan bara två procent av alla grisarna i Sverige utomhus. De billiga kotletterna i kyldisken är billiga för att någon betalar priset. Grisarna betalar det i form av ett liv utan att någonsin ha fått sina behov tillgodosedda, sa Anna Pettersson, som understök att kött inte ska vara billigt.

SÅ HÄR FÖRBÄTTRAR VI FÖR DJUREN GENOM

ATT GETRYGGA HEM TILL ÖVER- GIVNA DJUR

De jobbar helt ideellt och står inför en ständig utmaning att få ekonomin att räcka till.

Tillsammans gör de ett fantastiskt jobb och räddar livet på tusentals djur varje år. Lokalföreningarnas omplaceringsverksamhet är en stor och viktig del av Djurskyddet Sveriges verksamhet.

Hjälper 2 000 hemlösa djur varje år

U ngefär 30 av Djurskyddet Sveriges 47 anslutna föreningar arbetar i någon form med omhändertagande och omplacering av djur. Alla har inte möjlighet att bygga ett djurhem utan arbetar istället med att bygga upp ett kontaktnät med jourhem på orten. Sedan läggs mycket arbete på att hitta nya föralltid-hem till djuren. Det är viktigt att ett djur som övergivits eller av någon annan anledning tvingats lämna sitt hem får ett tryggt och stabilt hem med människor som förstår att ett omplacerat djur har särskilda behov.

Majoriteten av de djur som våra djur- och jourhem hjälper är katter som övergivits eller gått vilse. Många föreningar samarbetar med Länsstyrelsen vilket innebär att föreningarna hjälper till att ta hand om sällskapsdjur som myndigheten har omhändertagit på grund av vanvård eller utebliven ägare. Några föreningar arbetar också med att omplacera hundar och

några föreningar hjälper mindre djur som kanin-er, marsvin och sköldpaddor att hitta nya hem. Totalt hjälper våra föreningar ungefär 2 000 djur per år att hitta nya hem.

Riksförbundet betalar ut bidrag till lokalföreningarna en gång om året. Bidraget är baserat på vilken typ av verksamhet som drivs. Föreningar som omplacerar djur får mer bidrag då den verksamheten kostar mycket pengar. Föreningar med fysiska djurhem har möjlighet att söka extra bidrag till om- eller tillbyggnationer av djurhemmen. Det finns även särskilda bidrag till föreningar som omplacerar hundar. Totalt betalar förbundet ut drygt 1,5 miljoner kronor per år i bidrag till föreningarna. Dessa bidrag möjliggörs av gåvor och testamenten.

Följ med till Djurskyddet Kattvärdet i Haninge för en inblick i den dagliga verksamheten på ett av våra katthem. >>

1,5

miljoner kronor betalar riksförbundet ut till lokalföreningarna en gång om året. De föreningar som arbetar med omplacering av djur får mer bidrag då deras verksamhet innebär högre kostnader.

HÄR FÅR HEMLÖSA KATTER EN NYSTART

Målet är att ge alla katter ett kärleksfullt nytt för-alltid-hem. Men ingen katt adopteras förrän den är trygg nog att gå vidare. Följ med till Djurskyddet Kattvänet i Haninge. En av alla Djurskyddets lokalföreningar som tar hand om hemlösa katter.

Ett tiotal boxar står på rad som ett stort L. En svart smäcker katt med vita tassar ligger på en matta och sträcker ut sig.

– Det där är vår fina kelgris Kasper, säger Jessica Ekroth, kattskötare och marknadsansvarig på Kattvänet.

Två gånger om dagen ska varje box göras rent. Då får katterna strosa omkring ute i stora rummet om de vill, även om långt ifrån alla vill lämna sin box.

– Många av katterna som kommer hit har varit riktigt illa och de är skygga och försiktiga i början. Många återhämtar sig. Men inte alla.

Jessica berättar att de också har tillfälliga jourhem som är en stor del av verksamheten, ett alternativ när det är fullt hus eller om katten behöver rehabiliteras i en stillsam hemmamjö.

Här bor ett tjugotal katter, som behöver personlig omvårdnad varje dag, mat och kostsamma veterinärbesök. Katthemmet har ofta intagsstopp då det inte finns resurser för fler katter.

– Katterna som kommer till oss har haft det tufft, därför är det viktigt för oss att alltid kunna ge de katter vi tar emot en stabil nystart i livet, där katterna får allt de behöver för att återhämta sig: Allt från mat och värme till ett rent hem. Men lika viktigt är att de får personlig omvårdnad, kärlek och trygghet.

Kattvänet har alltid ett skriande behov av

volontärer, berättar Jessica. Det kan handla om att hjälpa till med utfodring, rengöring av sandlådor, klippa klor, borsta, leka och kela med katterna. En volontär kan också hjälpa till med bilskjuts till veterinär och utföra andra kattrelaterade ärenden.

– Alla som jobbar här är frivilliga volontärer och får ingen lön för sitt arbete. Därför blir det ibland svårt att få ihop personal, eftersom de flesta har vanliga jobb och ett liv utanför det här. Men vi får också mycket hjälp ifrån allmänheten. Folk skänker kattsaker, kontorsmaterial, kommer hit med kaffe till personalen. Och vissa skänker pengar. Det är jättehärligt! Och lika rörande varje gång, säger Jessica Ekroth.

Målet för katthemmet är att ge alla katter ett nytt och kärleksfullt för-alltid-hem. Men ingen katt får adopteras innan den är trygg och redo att gå vidare.

– Det märks när någon är redo. Den stora förändringen vi brukar se är att katterna helt enkelt vill vara med. De springer inte och gömmer sig när någon kommer in genom dörren. De är nyfikna, är med och leker, vill gosa och bli klappade.

Ett utav kraven som katthemmet ställer på alla som vill adoptera är att katten är tänkt som innefatt.

– Att utekatter får ett bättre liv än inne-katter är en myt. Det är en tuff miljö för en tamkatt att klara sig på gatan där det finns vilda katter, revirtänk, risk för att bli

påkörd och gå vilse. Många katter som går vilse fryser ihjäl. Vissa tror att "katter alltid klarar sig". När de egentligen inte alls har lärt sig att hitta mat, vatten och sociala koder.

De katter som adopteras bort är alltid chipmärkta, avmaskade, grundligt veterinärundersökta och kastrerade.

– Alla katter bör alltid kastreras, både han- och honkatter, säger Jessica Ekroth bestämt. Såvida de inte är uppenbart avsedda för avel. Det är oftast de oföruddsedda kullarna, honor som blir dräktiga och föder kattungar ingen vill ta ansvar för, som gör att katterna i slutändan far riktigt, riktigt illa.

Djurskyddet Kattvänet

- Föreningen Kattvänet har funnits sedan 1999
- Vid slutet av 2017 hade föreningen 164 medlemmar
- Föreningen hade ungefär 60 volontärer under 2016.
- Under 2016 omplacerade föreningen 74 katter
- Läs mer om föreningen på: www.kattvarnet.net

Foto: Jeanette Polsäter

Kattungen Marmor hittades på en tomt där flera katter, som ingen brydde sig om, hade samlats. En granne larmade och Marmor fick komma till Djurskyddet Kattvärdet i Haninge.

Bagheera dumpades utanför förbundskansliet – fick nytt hem tack vare Djurskyddet Kattvärdet

En vårdag 2017 lämnade någon en väska i trappuppgången utanför Djurskyddet Sveriges kansli. Väskan togs in i hallen och hann stå där en bra stund innan någon plötsligt upptäckte att den rörde på sig.

När kanslipersonalen drog upp dragkedjan stack ett svart huvud upp. Stora guldgula ögon såg sig omkring, var är jag? Inget brev. Inget halsband. Bara dumpad i en väska utan förklaring.

Vi ringde till Djurskyddet Kattvärdet i Haninge. Tack och lov kunde de ta emot katten, som visade sig vara en glad och mysig kille. Men något var fel, han verkade ha väldigt ont när han kissade. Ett veterinärbesök visade att

han hade Idiopatisk cystit. En inflammation i urinblåsan som utlöses vid stress.

För Djurskyddets kanslipersonal var katten i väskan en ovanlig incident som skakade om alla. Men för dem som driver katthem är det här tyvärr vanligt.

– Att katter dumpas utanför katthemmet sker då och då. Vi gör allt vi kan för att rädda alla. Det tråkiga för dessa katter är att de förlorar sin historia. Hur de har levt. Vad de gillar. Inte gillar. Sjukdomar. Sitt namn, säger Helen Rydstedt, ordförande på Djurskyddet Kattvärdet.

Idag mår Bagheera, som Kattvärdet döpte honom till, bra och har fått ett nytt kärleksfullt för-alltid-hem.

Foto: Emma Brunberg

Många av Djurskyddets lokalföreningar samarbetar med lokala veterinärer för att kunna erbjuda kattägare att kastrera sina katter till en reducerad kostnad.

VIKTIGT MED KASTRERING

Enbart planerade kattungar ska behöva födas och katthonor ska skonas från att vara dräktiga många gånger under sitt liv. Med hjälp av kastreringskampanjer uppmanar Djurskyddets föreningar kattägare att kastrera sina katter som går utomhus – en av de viktigaste förebyggande åtgärderna för att minska antalet hemlösa katter.

En katthona kan få två och ibland tre kullar per år. En kull kan bestå av en till tio kattungar, men tre till fyra stycken är vanligast. En katt är fertil i cirka 15 år. Detta innebär att en katthona som går ute och inte kastreras eller ges p-piller kan föda cirka 120 ungar under sitt liv.

Utöver problemet att hitta hem åt så många kattungar är det dessutom plågsamt för katthonan att utsättas för de kroppsliga påfrestningar som dräktighet och diande av så många ungar innebär. Av de kattungar som föds ute är det också mycket få som överlever ens sitt första år.

– Varje kattunge som föds ska vara önskad. Att alla katter som går fritt utomhus kastreras är den allra viktigaste åtgärden för att kunna minska problemet med hemlösa katter, säger Emma Brunberg sakkunnig hos Djurskyddet Sverige.

Med hjälp av kastreringsbidrag från Djurskyddet Sverige brukar många av lokalföreningarna som arbetar med hemlösa katter genomföra kastreringskampanjer i samarbete med lokala vete-

kastreringskampanjer.

– Det är jätteviktigt att vi som djurhem har kontakter och där har faktiskt Djurskyddet Landskrona legat långt fram under flera år, säger Hanny Rosendahl, ordförande i föreningen, till Tidningen Djurskyddet i en intervju.

120

kattungar kan en okastrerad katthona som går utomhus få under sin livstid.

Hanny är extra stolt över den kastreringskampanj föreningen driver tack vare ett bra samarbete med tre veterinärer i Landskrona. Kampanjen går ut på att kattägare som kastrerar sina katter hos de anslutna veterinärerna kan få tillbaka en del av kostnaden.

– Tar man med sig kvittot till oss så betalar vi tillbaka 200 kronor per honkatt och 100 kronor per hankatt. Kampanjen har varit framgångsrik och vi hoppas att antalet hemlösa katter ska minska på sikt på grund av detta, förklarar Hanny Rosendahl.

rinärer. Då får privatpersoner möjlighet att kastrera sina katter till en reducerad kostnad. Djurskyddet Landskrona är en av de föreningar som regelbundet anordnar

SÅ HÄR FÖRBÄTTRAR VI FÖR DJUREN GENOM

ATT BLI FLER DJUR- SKYDDARE

*Vi behöver bli fler djurskyddare.
Därför går en stor del av vårt arbete
ut på att aktivt öka kännedomen om
organisationen och att rekrytera nya
föreningar, medlemmar och givare.*

Under 2016 och 2017 bildades två nya lokalföreningar inom Djurskyddet Sverige – Djurskyddet Sigfrid i Växjö och Djurskyddet Varbergs Djurhjälp. Trots detta minskade antalet föreningar under dessa två år med sju, på grund av att några föreningar själva valde att lämna riksförbundet och några lades ner eller blev uteslutna. Vid årsskiftet 2017/2018 hade Djurskyddet Sverige 47 lokalföreningar.

Vad vinner en förening på att ansluta sig till Djurskyddet Sverige?

En förening som är ansluten till Djurskyddet Sverige får förutom att använda namnet och loggan, del av insamlade medel i form av bidrag och utbildningar. Förbundet hjälper föreningarna med att ta fram material i kommunikationssyfte. Kansliet hjälper också till med utskick av avier för medlemsavgifter och andra utskick och ger stöd i föreningsarbete generellt. Medlemmar i föreningarna får också den mycket uppskattade Tidningen Djurskyddet fyra gånger per år.

Föreningarna utser också ombud till förbundsstämmorna och är därmed grunden för demokratin inom organisationen. Att verka tillsammans med andra lokalföreningar i ett förbund ger både styrka och möjlighet till erfarenhetsutbyte.

För att underlätta för de som vill starta upp en ny Djurskyddet-förening har kansliet tagit fram mallar. Dessa dokument finns på vår hemsida. Kansliet och förbundsstyrelsen ger också stöd och information via telefon, mejl och fysiska besök när personer vill starta upp en ny förening.

Ny förening! Djurskyddet Varbergs Djurhjälp

I slutet av 2017 hade föreningen sitt uppstartsmöte. Utöver att bedriva jourhem och bli en lokal kunskapskälla att vända sig till, ser de just nu över ett samarbete med Varbergs Kvinnojour.

Linnea Karlsson och katten Zilas.

Hur kom det sig att Djurskyddet Varbergs Djurhjälp bildades?

– Vi var fyra personer som träffades via Djurskyddet Norra Halland, men de har mest fokus i Kungsbacka med omnejd. Så vi började prata om att det behövdes ett komplement till djurskyddsarbetet i Varberg. Eftersom vi alla fyra är drivna och ett bra team, satte vi igång arbetet med att starta upp en ny förening, sa Linnea Karlsson styrelseledamot i Varbergs Djurhjälp.

Hur vill ni jobba för att stärka djurskyddet?

– Vi vill hjälpa tamdjur i nöd och kommer att bedriva jourhemsverksamhet. Vi vill vara en kunskapskälla som syns och hörs i staden, ett verktyg att vända sig till. Vi planerar även ett samarbete med Kvinnojouren i Varberg.

Detta för att kunna hjälpa till i de situationer där den utsatta inte vill/kan lämna det våldsamma förhållandet för att de inte vill lämna sina husdjur. Vi hoppas kunna arbeta fram ett sätt där vi kan ha särskilda jourhem för dessa fall. Det kan till exempel handla om ett tystnadslöfte om att inte lägga ut bilder på djuret i sociala medier. Djuret kan också vara påverkat av situationen som varit, så då måste vi tänka på att jourhemmet har erfarenhet och är införstått med att det kan vara ett "problemdjur".

Har ni något särskilt på gång under 2018?

– Under 2018 kommer vi bygga upp vår förening bit för bit. Vi ska snart ta oss an vår första katt och placera den i jourhem. Runt nyår förra året startade vi en namninsamling för att Varbergs kommun ska ersätta sina fyrverkerier med en lasershow. Detta fick stor uppmärksamhet och det är något vi kommer fortsätta jobba med under året.

Casper vägde endast 12 kilo när Djurskyddet Sigfrid omhändertog honom. Idag väger han välbehövda 28 kilo! Casper har fått ett mysigt jourhem ute på landet där han får stanna så länge som det behövs.

Ny förening i Växjö! Djurskyddet Sigfrid

Tre kvinnor möttes genom volontärarbete i andra föreningar. De märkte snabbt att de hade en gemensam vision om hur en förening borde drivas. 2016 tog de därför steget och bildade föreningen Djurskyddet Sigfrid, 2017 anslöt de sig till Djurskyddet Sverige.

Hur jobbar ni för att stärka djurskyddet?

– Vi jobbar på lokal nivå med att informera om kastrering och ID-märkning – bland annat på mässor. Vi tar emot nödrop från allmänheten om hemlösa katter. Några av katterna har vi lyckats spåra ägare till, övriga har vi kastrerat, vaccinerat och ID-märkt innan vi hittat nya hem till dem. Vi hjälper också till att göra anmälningar till Länsstyrelsen då privatpersoner inte själva vill, eller vågar, göra anmälningar, säger Christina Carlström ordförande i Djurskyddet Sigfrid.

Vad hoppas ni uppnå med föreningen?

– Vi hoppas kunna bygga vidare på vår vision om katthemmet som idag består av karantänplatser för sex katter. Vi hoppas också att fler volontärer ska hitta till oss och att vi blir fler och fler som hjälps åt med arbetet som gör att föreningen kan växa. I dagsläget

har vi bara möjlighet att ta emot katter men vi har en förhoppning att kunna bygga ut verksamheten även för andra djur framöver.

Har ni något särskilt på gång under 2018?

– Vi bygger ut vår verksamhet med fler manskapsbodar! Den första boden innehåller våra befintliga karantänplatser och vår andra bod har precis lyfts på plats med kranbil. Den ska under året inredas till ett "vardagsrum". Här kan katternas behov utvärderas efter karantäntiden innan de adopteras. På så sätt finns större möjlighet att hitta rätt förutsättningar för den enskilda katten redan från början och på så sätt undvika eventuella omplaceringar längre fram. Det kommer också att finnas större möjlighet för volontärer att samlas och umgås, både med katterna och med varandra. Vi ser positivt på 2018!

Ny gemensam medlemshantering

På förbundsstämman 2016 fattades beslut om att införa gemensam medlemshantering. Från och med 2017 skickas därför alla avier om medlemsavgifter ut av Djurskyddet Sveriges kansli genom verktyget ArcMember, som både kansliets och lokalföreningens medlemsansvariga har tillgång till. Detta har möjliggjort ett mer uppdaterat medlemsregister där inbetalningar registreras "automatiskt" med hjälp av OCR-nummer.

I samband med denna förändring utvecklade vi det formulär för att bli medlem som finns på Djurskyddet Sveriges hemsida. Tidigare var det via hemsidan enbart möjligt att bli direktmedlem i förbundet, men nu hänvisas man i första hand till den lokalförening som är närmast geografiskt. Detta har lett till att de flesta nu blir medlemmar i en lokalförening.

EN RIVSTART

FÖR DJURSKYDDET UNGDOM

I oktober 2017 anställdes Sandra Rönnsvärd som projektledare. Hennes uppdrag: starta upp Djurskyddet Ungdoms verksamhet för djurengagerade personer under 30 år. Det blev minst sagt en rivstart för ungdomsförbundet som på bara tre månader hade fått över 1 000 medlemmar.

EU:s nya dataskyddslag

Under 2017 har kansliet fokuserat mycket på GDPR, EU:s nya dataskyddsförordning som träder i kraft 25 maj 2018 och ersätter vår nuvarande personuppgiftslag. Alla medlemmar och gåvogivare ska vara trygga med att vi hanterar personuppgifter mycket varsamt och i enlighet med lagstiftningens krav.

Medlemsantalet

Under 2016 ökade antalet medlemmar beroende på en medveten rekryteringskampanj. Tyvärr lyckades vi inte hålla det fina medlemsantalet under 2017. Att flera föreningar lämnade förbundet innebar att många medlemmar försvann. Men även arbetet inför den nya dataskyddslagen innebar att vi behövde rensa bort medlemmar som inte betalade. När detta sköttes av varje förening för sig fanns ingen automatik kring detta, och ibland låg personer kvar i registret lång tid efter de slutat vara medlemmar och längre än lagen tillåter. Antalet medlemmar den 31/12 2017 var 8 541.

De sex nystartade lokalföreningarna som tillsammans har över 1 000 medlemmar har sina säten i Skellefteå, Örebro, Stockholm, Jönköping, Skövde och Helsingborg.

– Jag är positivt överraskad över hur många som visade intresse direkt när vi började sprida ordet om en ny ungdomsorganisation. Det visar verkligen att det under en längre tid funnits behov bland unga att skapa ett sammanhang att kunna kanalisera sitt engagemang för djuren i, säger Sandra Rönnsvärd, projektledare för Djurskyddet Ungdom.

Ett stort fokus har också legat på att informera om Djurskyddet Ungdom och medlemsrekrytera på gymnasieskolor.

– Det är många som kommit fram till oss när vi besökt skolor och ställt frågor, framförallt om hur de kan hjälpa till. Det som varit extra kul är att många frågar om vilka djur vi jobbar för. Många vill jobba för att stärka djurskyddet för alla djur, vilket är jättebra och jätteviktigt. Djurskyddet Ungdom jobbar för alla djur.

Djurskyddet Ungdom arbetar för att engagera unga i djurskyddsfrågor och göra skillnad för djuren. De medlemmar som vill engagera sig mer har möjlighet att starta en lokalförening på sin ort och bedriva lokal verksamhet. Utöver det är tanken att bedriva nationell verksamhet som alla medlemmar kan engagera sig i.

– Nästa steg för våra föreningar är att aktivt börja arbeta för att stärka djur-

skyddet. Vi kommer också att jobba för att skapa möjligheter för våra medlemmar att träffas och utbyta erfarenheter och diskutera hur de vill att ungdomsorganisationen ska se ut och vad vi ska satsa på. Sedan vill vi såklart engagera ännu fler och starta fler föreningar, säger Sandra Rönnsvärd.

Våren 2018 planeras en utbildningsdag och konferens för alla medlemmar. Utbildningsdagen kommer att hållas i Stockholm i slutet av maj och fokusera på ledarskap och styrelsearbete.

– Flera av våra medlemmar har uttryckt ett behov av att lära sig mer om föreningsdemokrati och ledarskap för att kunna engagera fler unga i sina föreningar. Därför har vi valt att arrangera en konferens med fokus på dessa frågor.

Under resten av året kommer Sandra fokusera på de nybildade föreningarnas verksamhet och att söka finansiering för den egna verksamheten. Finansiering kommer att sökas från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), Allmänna Arvsfonden och flera andra fonder.

– En stor uppgift just nu är att söka finansiering för ungdomsförbundet men också att stötta föreningarna i att komma igång med sin verksamhet. Eftersom föreningarna är nystartade handlar det till en början om att lära sig mer om aktuella djurskyddsfrågor och börja diskutera vad de vill fokusera på och hur de ska gå tillväga för att uppnå detta.

Sandra Rönnsved är projektledare för Djurskyddet Ungdom som arbetar för att engagera unga i djurskyddsfrågor.

Hallå där!

Max Stadler, ordförande i Djurskyddet Ungdom

Hur känns det att vara ordförande i en helt ny ungdomsorganisation?

– Det känns roligt! Jättebra att kunna vara med och ta ansvar och göra skillnad för djuren.

Varför ska ungdomar gå med i Djurskyddet Ungdom?

– Djuren är en del av vår planet och det är viktigt att vi jobbar för att ha ett starkt djurskydd. Alla unga borde gå med i Djurskyddet Ungdom för att ta sitt ansvar och se till att djuren har det bra.

Hur kommer ni arbeta för att fler unga ska engagera sig i djurskyddsfrågor?

– Vi kommer att arbeta med att sprida information om oss, bland annat på skolor och på mässor. Jag går själv på Realgymnasiet i Helsingborg och där tänker jag att det är bra att vi sprider information om oss.

Har du själv något djur?

– Jag har tre kaniner, en katt och en hund.

Djurskyddet Ungdom

Hur blir man medlem i Djurskyddet Ungdom?

Alla under 30 år är välkomna att bli medlem! Fyll i formuläret på hemsidan: www.djurskyddet.se/ungdom

Vad innebär ett medlemskap?

Ett medlemskap innebär att du stöttar ungdomsförbundet. Du kan också engagera dig mer genom att starta en egen förening, engagera dig i din lokalförening eller delta på förbundets nationella evenemang.

Vad kostar det?

Just nu är medlemskapet gratis och kommer troligtvis att fortsätta att vara det under uppstartsåren, såvida inte Djurskyddet Ungdoms stämma kommer fram till annat.

KOMMUNIKATION OCH INSAMLING

VIKTIGT FÖR ATT NÅ FLER

Ju fler vi blir desto starkare blir vi och våra möjligheter att påverka djurens välfärd ökar. Därför pågår en ständig utveckling av vårt arbete med insamling och kommunikation så att vi kan nå ut till fler.

Djurskyddet Sverige får inga statliga bidrag vilket innebär att vår verksamhet är helt beroende av medlemsavgifter, gåvor och arv. Därför är våra insamlingskampanjer väldigt viktiga för verksamheten. Kampanjerna består i huvudsak av fyra stora postala kampanjer per år där vi ber våra givare och medlemmar om gåvor. Kampanjernas innehåll beskriver vår verksamhet och är därför även en viktig del i vårt kommunikationsarbete.

Under 2016 och 2017 har innehållet i kampanjerna bland annat handlat om vårt arbete med att omplacera djur, att förbjuda djur på cirkus och hur vi arbetar med att stärka djurskyddet för kommande generationer av djur.

Julkampanjen har visat sig vara vår mest lönsamma insamlingskampanj de senaste åren och slog åter igen rekord 2017. Att få ge bort ett gåvobevis i julkapp som bidrar till vårt arbete med att rädda hemlösa djur är populärt och totalt samlade julkampanjen in 990 174 kr.

De postala kampanjerna är de som ger överlägset bäst resultat och är därför

stommen i vårt insamlingsarbete. Men några gånger per år skickar vi också ut digitala insamlingskampanjer via vårt nyhetsbrev och Facebook. Då frågar vi främst efter gåvor via Swish eftersom det är ett enkelt sätt att ge på. Fördelen med digitala kampanjer är att de inte är lika kostsamma att producera som de postala kampanjerna. Men eftersom de inte är lika lönsamma behöver vi fortsätta att skicka ut pappersbrev.

Förutom att vi skickar kampanjer till våra medlemmar och givare satsar vi på att nå helt nya människor som vill stödja vårt arbete.

– Det är viktigt att regelbundet utöka vår givarbas med helt nya personer eftersom vi inte kan räkna med att våra befintliga givare kommer att fortsätta ge gåvor hur länge som helst. Det är också viktigt med nyrekrytering ur den aspekten att en stor del av våra givare är äldre människor vilket innebär att vi har ett naturligt bortfall av givare, säger Sara Frick, informatör och insamlingsansvarig hos Djurskyddet Sverige.

Så använder vi 100 kr

- Stöd till föreningar och djurhem: **30,50 kr**
- Information och kommunikation: **27 kr**
- Administrationskostnader: **13,50 kr**
- Påverkansarbete: **13 kr**
- Barn- och ungdomsarbete: **8 kr**
- Insamlingskostnader: **8 kr**

Ny hemsida togs fram 2016

Tillgängligt, tilltalande och en tydlig profil. Det var fokus när förbundet under 2016 tillsammans med en webbutvecklare på företaget Formatfabriken tog fram Djurskyddet Sveriges nya hemsida.

Det skulle vara enklare att hitta information om riksförbundets och lokalföreningarnas verksamhet, enklare att hitta svar på sina frågor om djur och enklare att bli medlem och ge gåvor. Vi jobbade särskilt mycket med att hitta en logisk och tydlig struktur på hemsidan, med färre sidor och sidnivåer.

En annan viktig aspekt var möjligheten att välja lokalförening när man blir medlem via hemsidan. Tidigare kunde vi bara ta emot direktmedlemmar i förbundet. Denna förbättring har, precis som vi hoppades på, lett till att de allra flesta nya medlemmar väljer att gå med i en lokalförening!

Vi är jättenöjda med resultatet och den nya hemsidan presenterades och publicerades i

slutet av 2016!

Under 2017 har arbetet fortsatt med att ta fram en mall för nya hemsidor även till lokalföreningarna, så att de lokalföreningar som vill kan få en hemsida som matchar riksförbundets sida. Tillsammans med Djurskyddet Skellefteå arbetade vi sedan fram den första nya föreningshemsidan, och fler kommer under 2018.

Firade 120 år på Stockholms centralstation

Den 4 juni 1897 bildades De Svenska Djurskyddsföreningarnas Centralförbund som idag heter Djurskyddet Sverige. I 120 år har organisationen verkat för ett bättre djurskydd och det firades på centralstationen i Stockholm på självaste årsdagen.

På programmet stod bland annat medlemsvärning, tårtkalas, utdelning av våra djurskyddspriser och frågestund med hund- och kattexperter.

– Att synas på centralstationen är en del i vårt arbete med att öka kännedomen om oss som organisation och varför då inte passa på att göra det i samband med vårt 120-årsjubileum, sa Catarina Niklasson-Schöön, vice ordförande i Djurskyddet Sveriges förbundsstyrelse, som deltog i Djurskyddets monter under dagen.

Läs mer om vilka som fick ta emot våra djurskyddspriser på sidorna 28–29.

Vi bjuder in till samtal i våra digitala kanaler

För att nå ut med viktiga djurskyddsfrågor och aktuella aktiviteter inom organisationen är sociala medier och vårt nyhetsbrev viktiga kommunikationskanaler.

Vår Facebooksida hade vid slutet av 2017 ungefär 26 500 gillare. Antalet gillare stiger inte i samma takt som när vi startade upp sidan vilket beror på att Facebook regelbundet ändrar sina algoritmer och det är inte längre lika enkelt att få nya gillare. Men det är inte heller antalet gillare som är viktigast utan vi ser Facebook som en kanal där människor har möjlighet att interagera med oss i form av att dela, kommentera och ställa frågor.

Vi finns också på Instagram och Twitter, men arbetar inte lika aktivt med dessa kanaler. På Instagram har vi cirka 1 200 följare och på Twitter cirka 1 800 följare.

Vårt digitala nyhetsbrev skickas ut ungefär en gång i månaden till våra cirka 53 000 prenumeranter. Nyhetsbrevet innehåller djurskyddsnyheter från Tidningen Djurskyddet, aktuella händelser inom organisationen och olika insamlingsbudskap. Alla som vill har möjlighet att prenumerera på nyhetsbrevet som har blivit en viktig kanal för att nå ut och berätta om vårt arbete.

Kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll

Djurskyddet Sverige har go-konto. Ett så kallat go-konto är ett insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll, som sedan kontrollerar hela organisationens verksamhet och ekonomi för att givarna ska kunna känna trygghet att deras gåvor används rätt.

Djurskyddet Sverige är också medlemmar i Frivilligorganisationernas Insamlingsråd, FRIL. FRIL arbetar med att öka förtroendet för insamlingsbranschen genom kvalitetssäkring och kompetensutveckling.

Bidra gärna med en gåva på **PG 90 01 06-6** eller via **Swish till nummer 90 01 066**. Tack!

FÖRBUNDSSTÄMMAN

Förbundsstämman är Djurskyddet Sveriges högsta beslutande organ och hålls en gång vartannat år. 2016 hölls stämman i Barkarby i Stockholm och ungefär sextio djurskyddare från lokalföreningarna deltog för att ta beslut om framtidens arbete.

Ett sextiototal ombud från Djurskyddet Sveriges lokalföreningar samlades på förbundsstämman i Barkarby i maj 2016 för att besluta om verksamheten och välja styrelse.

– De här dagarna har gett mig kraft och energi. Jag ser med tillförsikt på framtiden, sa Linda Maria Vonstad, Djurskyddet Sveriges ordförande när hon avslutade hela stämman.

Flera nya ledamöter valdes in i styrelsen under stämman. Linda Maria Vonstad omvaldes till ordförande. Till vice ordförande nyvaldes Catarina Niklasson Schöön, från Djurskyddet Kattfotens katthem i Halmstad. Styrelseledamoten Owe Sandström, etolog, biolog och ansvarig zoolog för Fjärilshuset i Hagaparken i Stockholm, omvaldes. Gunnela Ståhle, agronomie hedersdoktor vid SLU och ordförande i Vi Konsumenter, som tidigare suttit i Djurskyddet Sveriges styrelse år 2004–2010, valdes in i styrelsen igen.

Fem helt nya styrelseledamöter utsågs: Linnea Stålhandske, djurskyddsinspektör i Skåne, Kerstin Linde, ordförande i Djurskyddet Karlshamn, Stina Näsström, djurskyddskontrollant vid länsstyrelsen i Västra Götaland, Hannah Kendrup, vice

ordförande i Djurskyddet Nordostskåne och Sofia Arkelsten, riksdagsledamot för Moderaterna.

Förutom val av styrelse beslutade stämman att införa gemensam medlemshantering. Förslaget gav upphov till en intensiv diskussion men när stämman gick till omröstning stod det klart att det fanns en majoritet för

att införa gemensam medlemshantering.

En annan fråga som diskuterades livligt var principprogrammet, det vill säga det dokument som presenterar vilka åsikter Djurskyddet Sverige har i olika djurskyddsfrågor. Ombuden fick diskutera med förbundsstyrelsens ledamöter och komma med förslag på tillägg och ändringar. Dessa röstades sedan om i plena.

Förbundsstyrelsen efter stämman 2016.

Foto: Maja Brand

FÖRENINGSDAGARNA

De år vi inte har förbundstämma anordnar vi istället Föreningsdagarna – en konferens fylld med happenings för att stärka vi-känslan. Ungefär 50 medlemmar från 28 föreningar samlades på Föreningsdagarna 2017 i Haninge. Experter föreläste, samtal fördes och Tidningen Djurskyddet passade på att fråga deltagarna: **Vilken är den viktigaste frågan för er förening framöver?** Och: **Vad tar du med dig hem från dessa dagar?**

**Gunilla Isheden, vice ordförande,
Djurskyddet Kattvärnet Haninge**

– Att få igång ett bra samarbete i styrelsen och med volontärerna. Jag tar med mig informationen om hur man kan skapa en tryggare miljö för katter på katthem genom att bland annat möblera smartare. Det är bra att "sprida ut resurserna" som matskålar, liggplatser och sandlådor för att skapa friare vägar för alla katter.

**Jeanette Holmén, ordförande,
Djurskyddet Bohuslän**

– Djurskyddslagen för katter är den viktigaste frågan för oss att driva framöver. Elin Hirschs föreläsning om kattens beteende på djurhem var jättebra! Genom gruppdiskussioner kom vi fram till många konkreta förbättringsförslag för hur man kan minska kattens stress på katthem.

**Gabrielle Rosendahl, ordförande,
Djurskyddet Västerbotten**

– Vi driver ett djurhem med olika djur och behöver få den praktiska verksamheten att fungera bättre. Vi tar med oss informationen om ArcMember. Den kursen var bra. Det var också väldigt givande att få lyssna på en veterinär som var direkt ansluten till ett djurhem.

**Maria Larsson, ordförande,
Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker**

– Vår förening behöver fokusera på att hitta fler volontärer. Vi tar med oss att det är viktigt att få ut samma information till alla gällande djurhantering och hygien. Informationen behöver vara lättillgänglig genom exempelvis infoblad och foldrar.

**Britt Synnerholm, ordförande,
Djurskyddet DOSO**

– Det viktigaste är att hjälpa så många djur som möjligt. Djur som far illa. Vi blev mer intresserade av REDE. Det är viktigt att lära sig att vara rädd om djur redan från det att man är liten. Det är viktigt att förstå att alla djur har lika värde.

**Marie Östlund, ordförande,
Djurskyddet Åsele**

– Medlemsvärning är vår viktigaste fråga – hur vi ska få nya medlemmar. Allting har varit jätteintressant! Jättebra med ArcMember som jag inte kunde ett smack om tidigare.

Fotnot: ArcMember är ett system för hantering av medlemsregister.

Förbundsstyrelse

Djurskyddet Sveriges förbundsstyrelse väljs av ombud från lokalföreningarna på förbundsstämman som hålls vartannat år. På förbundsstämman fattas de principiellt viktigaste besluten, annars är det förbundsstyrelsen som fattar besluten om det löpande arbetet i Djurskyddet Sverige.

Linda Maria Vonstad
Förbundsordförande

Catarina Niklasson Schöön
Vice förbundsordförande

Kerstin Linde
Ledamot & kassör

Gunnela Ståhle
Ledamot

Hannah Kendrup
Ledamot

Linnea Stålhandske
Ledamot

Owe Sandström
Ledamot

Sofia Arkelsten
Ledamot

Stina Näsström
Ledamot

Förbundskansli

Djurskyddet Sveriges kanslis uppgift är att ge service åt organisationens lokalföreningar och medlemmar, hjälpa privatpersoner som vill ha rådgivning och bedriva REDE:s och Djurskyddet Ungdoms verksamhet. På kansliet sker även distribution och produktion av informationsmaterial, medlemstidningen, insamlingskampanjer, underhåll av webbsidan och webbtidningen, behandling av bidragsansökningar med mera.

Åsa Hagelstedt
Generalsekreterare

Majk Michaelesdotter
Organisationssekreterare

Sara Frick
Kommunikation & insamling

Emma Brunberg
Sakkunnig

Irmeli Tarma
Ekonomiassistent

Katarina Hörlin
Redaktör
Tidningen Djurskyddet

Helena Risinger
Verksamhetsansvarig
REDE

Jeanette Polsäter
Kommunikatör
REDE/Djurskyddet

Martine Everett
Utskick &
administration

Sandra Rönnsvärd
Projektledare
Djurskyddet Ungdom

Under 2016 och 2017 har också Isabella Öberg varit anställd på kansliet. Ett antal personer har även arbetstränat och praktiserat.

Förvaltningsberättelse 2016

Allmänt om verksamheten

Djurskyddet Sverige är en ideell förening som grundades 4 juni 1897. Enligt stadgarna är organisationens syfte att verka för djurskydd och djurens välfärd. Organisationen är partipolitiskt och religiöst obunden och arbetar enbart med lagliga metoder. Organisationens säte är Stockholm, Sverige.

Djurskyddet Sverige innehar 90-konto, med plusgironummer 90 01 06-6 och bankgironummer 900-1066. Organisationen förfogar även över plusgironummer med nummer 90 03 33-6

Organisation ger ut tidningen Djurskyddet som utkommer fyra gånger per år i pappersformat samt en webbtidning som uppdateras varje vecka med adressen <http://tidningen.djurskyddet.se>. Organisationen har även en hemsida med adressen www.djurskyddet.se

Året som gått

Arbetet under 2016 har varit mycket fokuserat på den nya djurskyddslag som inte kom. Regeringen meddelade att man återigen skjuter upp den planerade propositionen. Vår påverkan i frågan har pågått under hela året. Några aktiviteter vi särskilt vill lyfta fram är den djurskyddskonferens vi arrangerade i november med den nya djurskyddslagen som tema. Konferensen blev fullbokad och politiker, representanter från myndigheter och livsmedelsnäringen samt engagerade medlemmar fanns på plats och lyssnade på föredrag från forskare, en av experterna i djurskyddslagsutredningen med flera.

Frågan om behovet av ny djurskyddslag lyftes också under Almedalsveckan där vi arrangerade seminariet både om hemlösa katter och vilda djur på cirkus och lyfte kraven om att få in dessa frågor i lagen. En namninsamling genomfördes under året med krav gentemot regeringen för att få in skrivningar om hemlösa katter i den nya djurskyddslagen. I maj hölls en manifestation utanför riksdagen och i september överlämnades nästan 40.000 namnunderskrifter till statssekreterare Elisabeth Backteman.

Kampanjen #allakatter genomfördes även i sociala medier. På Djurens Dag, den 4 oktober, stod vi utanför riksdagen med plakat för att påminna om behovet av en ny djurskyddslag.

Inom organisationen var den stora händelsen förbundsstämman som hölls i maj i Barkarby. 7 av 9 ledamöter i förbunds-

styrelsen nyvaldes. Ett stort beslut var att stämman beslutade att införa en gemensam medlemshantering från och med 2017. Tidigare har varje förening skickat ut avier och tagit in medlemsavgifterna men sedan årsskiftet sker nu detta från kansliet. Under hösten arbetade kansliet tillsammans med en referensgrupp med representanter från föreningarna för att få till detaljerna i hur systemet skulle fungera.

En tråkig händelse under 2016 var att samarbetena med företagen Granngården och Evidensia som arbetats fram under en längre tid knappt han sjösätts innan företagen valde att avbryta efter en aggressiv kampanj från jägarhåll i sociala medier.

Medlemmar och lokalföreningar

I slutet av året fick Djurskyddet en ny förening; Djurskyddet Sigfrid som är baserade i Växjö.

Vid årsskiftet hade förbundet 55 lokalföreningar. Antalet medlemmar den 31/12 2015 var 9 908. Den 31/12 2016 var antalet 10 718. Antalet föreningsmedlemmar ökade från 8 229 till 8 521. Antalet direktmedlemmar ökade från 1679 till 2 197.

En satsning på nyrekrytering av medlemmar gav ca 600 nya medlemmar vilket var en mycket lyckad kampanj.

Medlemmar i lokalföreningarna betalar årligen 100 kr av sin avgift till förbundet. Direktmedlemmar betalar 330 kr. I medlemskapet ingår fyra nummer av tidningen Djurskyddet per år.

Medlemskap i andra organisationer och övriga samarbeten

Djurskyddet Sverige är medlemmar i FRII och följer dess kodarbete.

Djurskyddet är även medlemmar i Eurogroup for animals med säte i Bryssel. Vi har deltagit i ett antal kampanjer samt på ett antal fysiska möten, bland annat årsmötet i juni.

Vi är även medlemmar i Sveriges konsumenter och deltar aktivt i deras arbete genom medverkan i kampanjer och möten. Sedan 2015 har vi även en representant i deras styrelse, Terese Askerstedt.

Vi delar lokal med stiftelsen Forska utan djurförsök och har därigenom ett nära samarbete i djurförsöksfrågor.

Under 2015 har vi även samarbetat med Djurens Rätt, World Animal Protection, Svenska Djurskyddsföreningen, Vi konsumenter, Veterinärförbundet samt Sveriges lantbruksuniversitet, framför allt i frågan om regeringens livsmedelsstrategi.

Djurskyddet finns representerade i Jordbruksverkets referensgrupper för olika djurslag samt i dess övergripande djurskyddsråd.

Organisationen är remissinstans till Jordbruksverket, Landsbygdsdepartementet och andra myndigheter som hanterar djurskyddsfrågor.

Personal

I slutet av 2016 var 8 personer anställda på Djurskyddets kansli, med totalt 5,55 tjänster. Det är samma nivå som året innan.

Tjänsterna fördelades enligt följande: Generalsekreterare 100%, Informatör och insamlingsansvarig 100%, Tidningsredaktör 50%, Organisationssekreterare 75%, Administratör 50%, Ekonomiassistent 80%, Sakkunnig 50%, projektledare för REDE och Mini-REDE 50%. Vi har ett visst stöd från arbetsförmedlingen till en av anställningarna och utöver detta har vi haft två praktikanter som arbetstränat hos oss och gett ett viktigt stöd till kansliet.

All personal omfattas av kollektivavtal mellan Arbetsgivaralliansen och Unionen m.fl. Kansliet ligger i Hammarby Sjöstad i Stockholm.

Förbundsstyrelse

I maj 2016 valdes 9 ordinarie ledamöter till förbundsstyrelsen. Efter en tidigare beslutad stadgeändring valdes inga ersättare. Linda Maria Vonstad omvaldes till ordförande. Även ledamoten Owe Sandström omvaldes. Catharina Niklasson Schöön nyvaldes till vice ordförande, en post som stämman nu utsåg för första gången, också det efter tidigare beslutad stadgeändring. Till nya ledamöter valdes Kerstin Linde, som inom styrelsen valdes till kassör, Sofia Arkelsten, Hannah Kendrup, Stina Näsström, Gunnela Ståhle och Linnea Stålhandske.

Förbundsstyrelsen har under 2016 hållit 9 styrelsemöten varav 1 per telefon. Arbetsutskottet (AU) har haft 4 möten, alla per telefon.

Valberedningen inför stämman bestod av Ann Scott (sammanställande), Björn Dahlén och Gabriella Zsido. Ersättare var Kristina Holmberg.

Ekonomi

Intäkterna från insamlingsarbetet fortsatte att öka under året, tack vare ett intensivt arbete. Däremot fick vi in betydligt mindre summor från arv under 2016 jämfört med 2015. Vi har fått bra intäkter från vårt egna

kapital. Det överskott som förbundsstyrelsen beslutade att avsätta i föregående års bokslut har i sin helhet återförts i bokslutet 2016, 1000 000 kr.

Hur har syftet uppnåtts?

Vår organisation arbetar med att hjälpa och rädda djur både på kort och lång sikt. På kort sikt genom våra lokalföreningar som genom djurhem och jourhem tar emot övergivna djur och ger dessa nya hem. Här arbetet förbundet med att ge stöd till den lokala verksamheten, både i form av ekonomiskt bidrag samt i form av stöd och utbildning till lokalföreningarnas styrelser. Under 2016 omplacerades ca 2000 katter, ett hundratal hundar och ett antal andra djur genom våra lokalföreningar.

Det långsiktiga arbetet med att göra skillnad för djuren är svårare att mäta. Vi arbetar på tre olika sätt.

Dels arbetar vi med informationsarbete för att påverka allmänheten till att göra bra djurskyddsval. Dels arbetar vi med påverkan gentemot politiker och myndigheter och dels arbetar vi med långsiktig attitydpåverkan genom vårt värdegrundsmaterial REDE.

Vårt arbete med att påverka regeringen till att lägga fram en ny djurskyddslag har vi inte sett resultatet av under 2016, men vi är övertygade om att det har effekt att vi ständigt påminner så att frågan inte glömt bort.

För att förbättra situationen för djur behövs människors attityder till djur förändras och förbättras. Av den anledningen har vi ett skolmaterial, REDE, som är ett verktyg för lärare för att träna barns empati.

Sedan några år finns även Mini-REDE, ett material anpassat för förskolebarn. Under 2016 nådde vi ca 23 400 barn genom REDE och Mini-REDE, vilket ska jämföras med 18.000 året innan.

Redovisningens uppbyggnad

Vi följer sedan bokslutet för 2014, i enlighet med beslut från Svensk Insamlingskontroll, K3 i vår redovisning.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till organisationens syfte enligt stadgarna, alltså att verka för djurskydd och djurens välfärd. Det sker på huvudsakligen fyra olika sätt varför vi

redovisar dessa separat.

Information

Vi ger mycket information till allmänheten om djur och djurskydd. Vi får många samtal och förfrågningar via mejl och facebooksidan om vad som gäller när djur far illa och vart man gör en anmälan. Vi ger också själva ut information genom vår tidning, hemsidan, sociala medier och andra trycksaker. En viktig del är den konsumentinriktade information vi ger.

Stöd

En stor del av Djurskyddet Sveriges arbete för att förbättra för djuren görs av våra lokala föreningar. Antingen genom direkta insatser genom djurhem eller jourhem eller genom informationsverksamhet på lokalt plan. För att våra föreningar ska kunna utföra detta arbete ger vi stöd från förbundet, både i form av ekonomiska bidrag men även i form av utbildningar och besök såsom föreläsningar och liknande.

Påverkan

Vi arbetar med att förbättra lagar och regler för djur. Detta sker genom direkt påverkan gentemot politiker och myndigheter, ex. genom uppvaktningar, medverkan i referensgrupper och som remissinstans. Vi anordnar även seminarier samt försöker få ut vårt budskap via media.

Barn

Sedan ett antal år har vi en metod för att utveckla barns empati för djur. Det är ett skol- och förskolemateriale som heter REDE. Vi utbildar årligen ett antal lärare som i sin tur använder materialet i sin undervisning. REDE har bevisad effekt på barns empatiutveckling (genom utvärderingar från universitet och högskolor).

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbetet. Hit hör kostnader för vår insamlingskonsult samt direkta kostnader för administration kring insamlingsarbetet.

Administration

Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Hit hör personalkostnader för bokföring, medlemsregister, kostnader för revision, del av hyra samt del av styrelsens arbete.

Placeringar

Enligt den av förbundsstyrelsen antagna placeringspolicyn ska tillgångarna fördelas främst mellan aktier och räntor med en övervikt på räntor. Placeringarna sköts av Swedbank tillsammans med styrelsens kassör, ordförande och generalsekreteraren.

Enligt placeringspolicyns etiska riktlinjer bör organisationen inte investera i företag vars verksamhet strider mot Djurskyddet Sveriges ideologi samt företag som bedriver följande verksamheter:

- Tobaksindustrin
- Alkoholindustrin
- Vapenindustrin
- Pornografi
- inte följer FN:s barnkonvention
- medvetet diskriminerar anställda på grund av kön, etnicitet, religion eller sexuell läggning
- använder sig av djurförsök för icke-medicinska syften
- inte tar hänsyn till klimatfrågor

Flerårsöversikt (Tkr)	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter	7 640	8 985	8 400	9 268
Verksamhets resultat	-2 043	269	-353	618
Resultat efter finansiella poster	-532	1 156	169	1 470
Balansomslutning	21 395	22 450	21 257	19 975

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	17 926 433
förändring ändamålsbestämda medel	-1 046 179
årets vinst	513 899
	17 394 153
disponeras så att	
i ny räkning överföres	17 394 153

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

Resultaträkning

	Not	2016-01-01 -2016-12-31	2015-01-01 -2015-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlems och föreningsavgifter		1 133 845	1 083 992
Bidrag och avsättningar	1	595 939	441 567
Gåvor	1	5 119 181	6 771 880
Företagssamarbeten		72 661	92 116
Försäljning		365 614	231 875
Hysesintäkter		316 538	319 000
Övriga rörelseintäkter	2	36 359	44 678
		7 640 137	8 985 108
Verksamhetens kostnader	3, 4, 5		
Ändamålskostnader			
Ändamålsenlig verksamhet totalt		-7 402 250	-6 678 963
- varav information och kommunikation		-2 622 126	-2 888 391
- varav stöd till föreningar och djurhem		-2 947 469	-2 345 806
- varav påverkansarbete		-1 350 813	-775 533
- varav barn- och ungdomsarbete		-481 843	-669 233
Insamlingskostnader		-851 484	-859 062
Administrationskostnader		-1 429 586	-1 177 590
		-9 683 321	-8 715 615
Verksamhetens resultat		-2 043 184	269 493
Resultat från finansiella poster			
Aktieutdelningar		299 682	318 051
Ränteintäkter		46 962	125
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		-1 076	-242
Realisationsvinster		1 165 336	568 707
		1 510 904	886 641
Resultat efter finansiella poster		-532 280	1 156 134
Ändamålsbestämda medel		1 046 179	-861 484
Årets resultat		513 899	294 650

Balansräkning	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	8 500	17 000
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	7, 8		
Aktier		266 725	5 921 858
Räntebärande värdepapper		3 913 000	4 316 500
Övriga fonder		12 863 509	7 697 146
		17 043 234	17 935 504
Summa anläggningstillgångar		17 051 734	17 952 504
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		140 905	145 195
Byggnader		300 000	0
Övriga fordringar		32 959	89 040
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		195 673	339 401
		669 537	573 636
<i>Kassa och bank</i>		3 673 455	3 923 928
Summa omsättningstillgångar		4 342 992	4 497 564
SUMMA TILLGÅNGAR		21 394 726	22 450 068

Balansräkning

Not

2016-12-31

2015-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Fritt eget kapital

Ändamålsbestämda medel	329 299	1 375 478
Balanserat resultat	16 550 955	16 256 305
Årets resultat	513 899	294 650

17 394 153 **17 926 433**

Summa eget kapital

17 394 153 **17 926 433**

Långfristiga skulder

Eva och K-B Blomdals minne	1 122 269	1 122 269
Stig Ingemars minne	0	22 687
Fredenmarks minne	174 852	174 852
Eva Norlins minne	85 403	91 653
Axel Munthes minne	96 830	296 830
Hundarvspengarna	1 602 697	1 608 947

Summa långfristiga skulder

3 082 051 **3 317 238**

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	195 262	386 022
Aktuella skatteskulder	3 630	3 630
Övriga skulder	232 481	165 383
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	487 149	651 362

Summa kortfristiga skulder

918 522 **1 206 397**

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

21 394 726 **22 450 068**

Rapport över förändringar i eget kapital

	Ändamålsb medel	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2016-01-01	1 375 478	16 256 305	294 650	17 926 433
Resultatdisposition föreg år		294 650	-294 650	0
Återför avsättning	-375 478			-375 478
Återför avsättning	-1 000 000			-1 000 000
Årets avsättning	329 299			329 299
Årets resultat			513 899	513 899
Utgående eget kapital 2016-12-31	329 299	16 550 955	513 899	17 394 153

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Insamlingsorganisationens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Redovisning av bidrag och gåvor enligt K3:

Villkorade gåvor intäktsredovisades tidigare vid gåvotillfället för att därefter särredovisas som ändamålsbestämda medel i eget kapital. Enligt K3 skuldförs villkorade gåvor med återbetalningsskyldighet till dess att villkoren är uppfyllda och ingår i begreppet bidrag. Villkorade gåvor med återbetalningsskyldighet som tidigare redovisats som ändamålsbestämda medel har omklassificerats till skuld.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Insamlingsorganisationen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar. Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde. I de fall organisationen lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Försäljning och övriga intäkter

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället. Prenumerationer redovisas som intäkt linjärt över prenumerationstiden. Intäkter som inte har med organisationens primära verksamhet att göra redovisas som övriga intäkter.

Leasing

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Verksamhetens kostnader

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till organisationens syfte enligt stadgarna, alltså att verka för djurskydd och djurens välfärd. Det sker på huvudsakligen fyra olika sätt varför vi redovisar dessa separat.

Information

Vi ger mycket information till allmänheten om djur och djurskydd. Vi får många samtal och förfrågningar via mejl och Facebooksidan om vad som gäller när djur far illa och vart man gör en anmälan. Vi ger också själva ut information genom vår tidning, hemsidan, sociala medier och andra trycksaker. En viktig del är den konsumentinriktade information vi ger.

Stöd

En stor del av Djurskyddet Sveriges arbete för att förbättra för djuren görs av våra lokala föreningar. Antingen genom direkta insatser genom djurhem eller jourhem eller genom informationsverksamhet på lokalt plan. För att våra föreningar ska kunna utföra detta arbete ger vi stöd från förbundet, både i form av ekonomiska bidrag men även i form av utbildningar och besök såsom föreläsningar och liknande.

Påverkan

Vi arbetar med att förbättra lagar och regler för djur. Detta sker genom direkt påverkan gentemot politiker och myndigheter, ex. genom uppvaktnings, medverkan i referensgrupper och som remissinstans. Vi anordnar även seminarier samt försöker få ut vårt budskap via media.

Barn

Sedan ett antal år har vi en metod för att utveckla barns empati för djur. Det är ett skol- och förskolematerial som heter REDE. Vi utbildar årligen ett antal lärare som i sin tur använder

materialet i sin undervisning. REDE har bevisad effekt på barns empatiutveckling (genom utvärderingar från universitet och högskolor).

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbetet. Hit hör kostnader för vår insamlingskonsult samt direkta kostnader för administration kring insamlingsarbetet.

Administration

Administrationen utgör en kvalitétsgaranti för ändamålet och för givaren. Hit hör personalkostnader för bokföring, medlemsregister, kostnader för revision, del av hyra samt del av styrelsens arbete.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Från och med 2014 bokförs förs samtliga inköp av inventarier av mindre värde som kostnad. Föreningen är inte skattepliktig men använder skatteverkets definition.

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d v s till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsältningsvärdet på balansdagen.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till anskaffningsvärde.

Långfristiga räntebärande tillgångar, exempelvis obligationer, värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Noter

Not 1 Bidrag och avsättningar, gåvor

	2016	2015
Andra organisationer, bidrag	595 939	341 567
Staten, bidrag	0	100 000
Allmänheten, gåvor exkl arv	4 754 935	4 044 025
Allmänheten, gåvor arv	364 246	2 361 579
Externa stiftelser och fonder, gåvor	0	366 276
	5 715 120	7 213 447

Not 2 Övriga rörelseintäkter

	2016	2015
Reseersättningar	4 129	6 453
Porto/frakt	0	4 727
Föreläsararvoden	15 620	31 898
Förvaltning stiftelser	10 000	0
Porto	4 360	0
Övriga fakturerade kostnader	2 250	1 600
	36 359	44 678

Not 3 Anställda och personalkostnader

	2016	2015
Medelantalet anställda		
Kvinnor	6	6
Män	0	0
	6	6
Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader inklusive pensionskostnader		
Löner och andra ersättningar	2 309 233	2 088 768
Sociala kostnader och pensionskostnader	956 828	886 052
(varav pensionskostnader)	(141 732)	140 699)
Totala löner, andra ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	3 266 061	2 974 820
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	90 %	50 %
Andel män i styrelsen	10 %	50 %

I löner och andra ersättningar ingår arvode till styrelsen om 202 137 kronor (föreg år 207 280 kronor). Dessutom har lönebidrag erhållits om 150 901 kronor (föreg år erhöles 218 146 kronor). Lön til generalsekreteraren under år 2016 uppgår till 552 271 kronor (föreg år 500 748 kronor).

Organisationen har träffat avtal med generealsekreteraren om en uppsägningstid på fyra månader samt en uppsägningstid på ytterligare nio månader utan arbetsplikt vid uppsägning från arbetsgivarens sida. Generalsekreteraren omfattas inte av uppsägning enligt LAS.

Not 4 Avskrivningar

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	20 %
-------------	------

Not 5 Leasingavtal

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 800 912 kronor (föregående år 826 544 kronor).

Hysesavtalet för lokalen enligt nytt avtal sträcker sig från 2016-02-26 t o m 2019-02-28. Dessutom finns ett hyresavtal för ett förråd i fastigheten med en hyrestid från och med 2016-02-26 t o m 2018-02-28. med möjlighet till förlängning 36 månader.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2016	2015
Inom ett år	726 254	691 652
Senare än ett år men inom fem år	935 772	1 516 294
Senare än fem år		0
	1 662 026	2 207 946

Not 6 Inventarier

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	245 842	245 842
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	245 842	245 842
Ingående avskrivningar	-228 842	-220 342
Årets avskrivningar	-8 500	-8 500
Utgående ackumulerade avskrivningar	-237 342	-228 842
Utgående redovisat värde	8 500	17 000

Not 7 Finansiella anläggningstillgångar

	Antal	Bokfört värde	Marknads värde
Aktier			
Novo Nordisk	1 200	187 725	393 326
Boliden	60	9 000	14 274
Alfa Laval	60	8 000	9 048
Atlas Copco	60	13 000	16 650
Gefinge	80	14 000	11 688
H & M	40	10 000	10 136
Investor	60	17 000	20 430
Ericsson	100	8 000	5 350
		266 725	480 902
Räntebärande			
SWEO682C Eur 190819	1 000 000	1 116 500	984 400
SWEO703A Framt 191021	1 000 000	1 116 500	1 097 000
Ericsson 1740420	300 000	300 000	299 250
Metso 170720	240 000	240 000	238 824
Stora Enso 170420	840 000	840 000	839 160
Volvo 170420	300 000	300 000	297 945
Summa räntebärande		3 913 000	3 756 579
Robur och övriga fonder			
Simplicity företag	6 333	750 215	759 018
Humanfond	2 464	1 692 395	2 273 512
Ethical Global	8 155	1 678 535	2 011 898
Ethical Global Mega	11 162	2 016 610	2 091 762
Ethical Sverige Mega	6 225	2 072 234	2 111 934
Ethica Obligation	36 420	492 010	486 933
SPP företagsobligation	18 363	2 000 000	2 018 442
SPP fonder - Em Ma SRI	5 448	1 005 346	1 005 422
Företagsobligation	409	51 604	54 958
Obligationsfond	382	40 907	52 435
Företagsobligation	3 662	392 014	502 479
Räntefond kort plus	5 064	637 555	633 701
Global fond	19	1 099	1 374
Räntefond kort plus	185	18 862	23 159
Nordea indexfond	16	2 084	3 500
SEB Expanderad	6 341	12 039	12 039
Summa Robur och Nordea fonder		12 863 509	14 042 566

*) ROBUR innehar både fonder och räntebärande värdepapper varav två depåer förvaltar Norlins minnesfond och Blomdals minnesfond.

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	17 935 504	16 506 926
Inköp	9 050 422	6 303 855
Försäljningar/utrangeringar	-9 942 692	-4 875 277
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	17 043 234	17 935 504
Utgående redovisat värde	17 043 234	17 935 504

Not 9 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Det har inte skett några väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Not 10 Eventualförpliktelser

Föreningen har inga eventualförpliktelser (föregående år 0).

Not 11 Ställda säkerheter

Säkerhet i pantsatt depå. Föreningen har en checkkredit om 57 377 kronor som inte har utnyttjats mot någon skuld i bokslutet (föregående år 57 377 kronor).

	2016-12-31	2015-12-31
Pantsatt depå	57 377	57 377
	57 377	57 377

Stockholm den 17 mars 2017

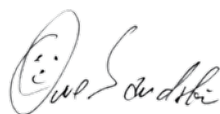
Linda Maria Vonstad
Ordförande

Kerstin Linde

Hannah Kendrup

Owe Sandström

Linnéa Stålhandske

Catharina Niklasson Schöön

Sofia Arkelsten

Stina Näsström

Gunnela Ståhle

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Djurskyddet Sverige
Org.nr. 802000-6832

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Djurskyddet Sverige för år 2016.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Djurskyddet Sverige för år 2016.

Jag tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

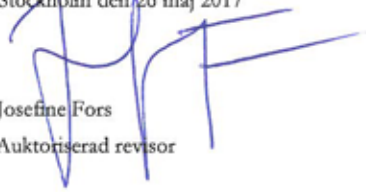
Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 26 maj 2017

Josefine Fors

Auktoriserad revisor

Förvaltningsberättelse 2017

Allmänt om verksamheten

Djurskyddet Sverige är en ideell förening som grundades 4 juni 1897.

Enligt stadgarna är organisationens syfte att verka för djurskydd och djurens välfärd. Organisationen är partipolitiskt och religiöst obunden och arbetar enbart med lagliga metoder.

Organisationens säte är Stockholm, Sverige.

Djurskyddet Sverige innehar 90-konto, med plusgironummer 90 01 06-6 och bankgironummer 900-1066. Organisationen förfogar även över plusgironummer med nummer 90 03 33-6

Organisation ger ut tidningen Djurskyddet som utkommer fyra gånger per år i pappersformat samt en webbtidning som uppdateras varje vecka med adressen <http://tidningen.djurskyddet.se>. Organisationen har även en hemsida med adressen www.djurskyddet.se

Året som gått

Under 2017 har den stora frågan varit Jordbruksverkets ändrade regler för när griskultingar får tas ifrån sin mamma. När förslaget om en sänkning från 28 till 21 dagar presenterades gjorde vi allt för att få myndigheten att backa ifrån förslaget. Vi genomförde en namnsamling, uppvaktade generaldirektören tillsammans med andra djurskyddsorganisationer och lyfte även frågan till politiker, ytterst genom en uppvaktning av ansvarig minister som genomfördes i början av 2018. Tyvärr hjälpte inte protesterna och förslaget gick igenom.

Vi har också arbetat aktivt med politisk påverkan kring Livsmedelsstrategin som riksdagen fattade beslut om under året samt regeringens förslag till ny djurskyddslag som presenterades i början av 2018.

Internt i organisationen har implementeringen av den gemensamma medlemshanteringen som stämman 2016 beslutade om tagit mycket tid och resurser. I stort fungerar det mycket bra och majoriteten av föreningarna har uttryckt att man är nöjda. En arbetsgrupp har också tagit fram förslag till nya stadgar som ska läggas fram till stämman 2018 för beslut.

Medlemmar och lokalföreningar

Beslutet om att införa gemensam medlemshantering innebar tyvärr att två föreningar: Linköping och Eskilstuna, fattade beslut om att lämna förbundet. Köping, Västerås och Örebro beslutade också att lämna Djurskyddet, där var orsakerna mer oklara. Ytterligare två föreningar valde att lämna

då man inte fick ihop tillräckligt många personer till styrelse och verksamheten. Dessa är Norra Hälsingland och Skövde katthem. Förbundsstyrelsen fick även fatta beslut om att anse Djurskyddet Uddevalla nedlagd då man inte haft årsmöten på flera år och tidigare anmälda företrädare inte gått att nå. Förbundsstyrelsen fattade även beslut om att utesluta en förening, Djurskyddet Varberg. Detta efter att föreningen meddelat att man ville lämna förbundet med anledning av beslutet om gemensam medlemshantering men man vågrade att skicka in beslut om utträde från årsmöte. Totalt 9 föreningar försvann alltså under 2017. Glädjande nog tillkom en ny förening, Djurskyddet Djurhjälp Varberg. Vid årsskiftet hade Djurskyddet Sverige därmed 47 föreningar.

Antalet medlemmar den 31/12 2016 var antalet 10 718. Den 31/12 2017 hade medlemsantalet sjunkit till 8541. Antalet direktmedlemmar minskade marginellt, från 2 197 2016 till 2 050 2017. Den stora minskningen har skett i antalet föreningsmedlemmar som minskat från 8 521 till 6 491. Detta beror till störst del på alla föreningar som lämnat, Eskilstuna och Linköping var stora föreningar med mer än 1000 medlemmar tillsammans. Att kansliet tagit över medlemshanteringen tillsammans med skärpta personuppgiftslagar gör också att vi rensat registret från medlemmar som inte betalat sin avgift trots påminnelse. Detta har också bidragit till den redovisade minskningen.

Mycket positivt är att Djurskyddet Ungdom, vårt ungdomsförbund, startades på allvar under 2017. Förbundet lyckades på några månader få mer än 1 000 medlemmar och 6 lokalföreningar hade startats upp vid årsskiftet. Tillsammans med Djurskyddet Ungdoms medlemmar är det totala medlemsantalet 9 572.

Medlemmar i lokalföreningarna betalar årligen 100 kr av sin avgift till förbundet. Direktmedlemmar betalar 330 kr. I medlemskapet ingår fyra nummer av tidningen Djurskyddet per år.

Medlemskap i andra organisationer och övriga samarbeten

Djurskyddet Sverige är medlemmar i FRII och följer dess kodarbete.

Vi är partners i Ideell Arena och deltar aktivt i nätverk och utbildningar. Vår generalsekreterare Åsa Hagelstedt sitter även med i Ideell Arenas styrgrupp.

Djurskyddet är även medlemmar i Eurogroup for animals med säte i Bryssel. Vi har

deltagit i ett antal kampanjer samt på ett antal fysiska möten, bland annat årsmötet i juni.

Vi är även medlemmar i Sveriges konsumenter och deltar aktivt i deras arbete genom medverkan i kampanjer och möten. Sedan 2015 har vi även en representant deras styrelse, Terese Askerstedt.

Vi delar lokal med stiftelsen Forska utan djurförsök och har därigenom ett nära samarbete i djurförsöksfrågor.

Under 2015 har vi även samarbetat med Djurens Rätt, World Animal Protection, Svenska Djurskydds föreningen, Vi konsumenter, WWF, Naturskyddsföreningen samt Sveriges lantbruksuniversitet, framför allt i frågan om regeringens livsmedelsstrategi.

Djurskyddet finns representerade i Jordbruksverkets referensgrupper för olika djurslag samt i dess övergripande djurskyddsråd. Organisationen är remissinstans till Jordbruksverket, Landsbygdsdepartementet och andra myndigheter som hanterar djurskyddsfrågor.

Personal

I slutet av 2017 var 10 personer anställda på Djurskyddets kansli, med totalt 7,95 tjänster. Det är en ökning med ca 2,5 heltidstjänster som fördelats på REDE, Djurskyddet Ungdom, den sakkunnige samt mindre öknings på ekonomi, tidningen och administration.

Tjänsterna fördelades enligt följande: Generalsekreterare 100%, Informatör och samlingsansvarig 100%, Tidningsredaktör 60%, Organisationssekreterare 75%, Administration 100%, Ekonomiasistent 80%, Sakkunnig 100%, projektledare för REDE och Mini-REDE 100% och projektledare Djurskyddet Ungdom 80%. Vi har ett visst stöd från arbetsförmedlingen till två av anställningarna och utöver detta har vi haft en praktikant som arbetstränat hos oss och gett ett viktigt stöd till kansliet.

All personal omfattas av kollektivavtal mellan Arbetsgivaralliansen och Unionen m.fl.

Kansliet ligger i Hammarby Sjöstad i Stockholm.

Förbundsstyrelse

Inga förändringar har skett i förbundsstyrelsen, som valdes på stämman i maj 2016. Linda Maria Vonstad är ordförande, Catharina Niklasson Schöön är vice ordförande. Styrelsen har själva valt Kerstin Linde till kassör. Övriga ledamöter är Sofia Arkelsten, Hannah Kendrup, Stina Näsström, Owe Sandström, Gunnela Ståhle och

Linnea Stålhandske.

Förbundsstyrelsen har under 2017 hållit 7 styrelsemöten varav 2 per telefon. Arbetsutskottet (AU) har haft 7 möten, alla per telefon.

Valberedningen inför stämman 2018 består av Terese Askerstedt, Helen Rydstedt och tjänstgörande ersättare Gabrielle Rosendal. Eirik Isene valdes till ledamot i valberedningen under stämman 2016 men då hans förening, Djurskyddet Eskilstuna, lämnade förbundet innebar det även att Eirik lämnade sin plats i valberedningen.

Ekonomi

Intäkterna från insamlingsarbetet har även under 2017 fortsatt att öka under året, tack vare ett hårt arbete från kansliets sida. Även arven ökade 2018, även där har kansliet arbetat aktivt med att sprida information genom annonsering och medverkan i FRII:s testamenteskampanj.

Bidragen och medlemsavgifterna har minskat. Djurskyddet har ansökt om att bli förmånstagare i Postkodlotteriet men fått avslag. Bidrag har också söpts från Konsumentverket, men de senaste åren har inga pengar alls beviljats där.

Förbundsstyrelsen har arbetat aktivt med att förbundets ökade intäkter ska användas till ändamålet. Extra bidrag betalades därför ut till lokalföreningarna i slutet av 2017.

Det sakpolitiska arbetet har också beviljats mer medel, bland annat har den sakkunnige på kansliets tjänst utökats till heltid.

Hur har syftet uppnåtts?

Vår organisation arbetar med att hjälpa och rädda djur både på kort och lång sikt. På kort sikt genom våra lokalföreningar som genom djurhem och jourhem tar emot övergivna djur och ger dessa nya hem. Här

arbetet förbundet med att ge stöd till den lokala verksamheten, både i form av ekonomiskt bidrag samt i form av stöd och utbildning till lokalföreningarnas styrelser.

Under 2017 omplacerades mer än 1 000 katter, närmare 100 hundar och ett antal andra djur genom våra lokalföreningar. Det långsiktiga arbetet med att göra skillnad för djuren är svårare att mäta. Vi arbetar på tre olika sätt.

Dels arbetar vi med informationsarbete för att påverka allmänheten till att göra bra djurskyddsval. Dels arbetar vi med påverkan gentemot politiker och myndigheter och dels arbetar vi med långsiktig attitydpåverkan genom vårt värdegrundsmaterial REDE.

Vårt arbete med att påverka regeringen till att lägga fram en ny djurskyddslag kan vi nu antligen se resultat av. Vi tror att det faktum att hemlösa katter nu antligen kommer med i regeringens förslag är ett resultat av vårt intensiva påverkansarbete i frågan. Även det föreslagna förbudet mot elefanter och sjölejon på cirkus har troligen påverkats av vårt och andra djurskydds- och djurrättsorganisationers arbete i frågan.

För att förbättra situationen för djur behöver människors attityder till djur förändras och förbättras. Av den anledningen har vi ett skolmaterial, REDE, som är ett verktyg för lärare för att träna barns empati.

Sedan några år finns även Mini-REDE, ett material anpassat för förskolebarn. Under 2017 registrerades ca 1 000 nya pedagoger som användare av REDE. Totalt finns nu ca 8 000 användare registrerade.

Redovisningens uppbyggnad

Vi följer sedan bokslutet för 2014, i enlighet med beslut från Svensk Insamlingskontroll, K3 i vår redovisning.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till organisationens syfte enligt stadgarna, alltså att verka för djurskydd och djurens välfärd. Det sker på huvudsakligen fyra olika sätt varför vi redovisar dessa separat.

Information

Vi ger mycket information till allmänheten om djur och djurskydd. Vi får många samtal och förfrågningar via mejl och facebooksidan om vad som gäller när djur far illa och vart man gör en anmälan. Vi ger också själva ut information genom vår tidning, hemsidan, sociala medier och andra trycksaker. En viktig del är den konsumentinriktade information vi ger.

Stöd

En stor del av Djurskyddet Sveriges arbete för att förbättra för djuren görs av våra lokala föreningar. Antingen genom direkta insatser genom djurhem eller jourhem eller genom informationsverksamhet på lokalt plan. För att våra föreningar ska kunna utföra detta arbete ger vi stöd från förbundet, både i form av ekonomiska bidrag men även i form av utbildningar och besök såsom föreläsningar och liknande.

Påverkan

Vi arbetar med att förbättra lagar och regler för djur. Detta sker genom direkt påverkan gentemot politiker och myndigheter, ex. genom uppvaktningar, medverkan i referensgrupper och som remissinstans. Vi anordnar även seminarier samt försöker få ut vårt budskap via media.

Barn och ungdomar

Sedan ett antal år har vi en metod för att utveckla barns empati för djur. Det är ett skol- och förskolemateriäl som heter REDE. Vi utbildar årligen ett antal lärare som i sin tur använder materialet i sin undervisning. REDE har bevisad effekt på barns empatiutveckling (genom utvärderingar från universitet och högskolor).

Hösten 2017 drog vi igång vårt ungdomsförbund, Djurskyddet Ungdom, på allvar då en projektledare anställdes och medlemmar började tas in.

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbetet. Hit hör kostnader för vår insamlingskonsult samt direkta kostnader för administration kring insamlingsarbetet.

Administration

Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Hit hör personalkostnader för bokföring, medlemsregister, kostnader för revision, del av hyra samt del av styrelsens arbete.

Placeringar

Enligt den av förbundsstyrelsen antagna placeringspolicyn ska tillgångarna fördelas främst mellan aktier och räntor med en övervikt på räntor. Placeringarna sköts av Swedbank tillsammans med styrelsens kassör, ordförande och generalsekreteraren. Enligt placeringspolicyns etiska riktlinjer bör organisationen inte investera i företag vars verksamhet strider mot Djurskyddet Sveriges ideologi samt företag som bedriver följande verksamheter:

- Tobaksindustrin
- Alkoholindustrin
- Vapenindustrin
- Pornografi
- inte följer FN:s barnkonvention
- medvetet diskriminerar anställda på grund av kön, etnicitet, religion eller sexuell läggning
- använder sig av djurförsök för icke-medicinska syften
- inte tar hänsyn till klimatfrågor

Resultaträkning	Not	2017-01-01 -2017-12-31	2016-01-01 -2016-12-31
Verksamhetsintäkter			
Medlems och föreningsavgifter		1 069 622	1 133 846
Bidrag	1	924 691	595 939
Gåvor	1	7 773 834	5 119 181
Företagssamarbeten		104 698	72 661
Försäljning		321 090	365 614
Hysesintäkter		328 279	316 538
Övriga rörelseintäkter		25 886	36 359
		10 548 100	7 640 138
Verksamhetens kostnader	2, 3, 4		
Ändamålskostnader			
Ändamålsenlig verksamhet totalt		-8 869 156	-7 402 250
- varav information och kommunikation		-3 055 089	-2 622 126
- varav stöd till föreningar och djurhem		-3 445 668	-2 947 469
- varav påverkansarbete		-1 461 206	-1 350 813
- varav barn- och ungdomsarbete		-907 192	-481 843
Insamlingskostnader		-869 538	-851 484
Administrationskostnader		-1 507 464	-1 429 586
		-11 246 157	-9 683 321
Verksamhetens resultat		-698 057	-2 043 183
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från övriga värdepapper och fodringar	5	764 743	1 507 203
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		-724	-1 076
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		2 568	4 776
Summa resultat från finansiella investeringar		766 587	1 510 903
Resultat efter finansiella poster		68 530	-532 280
Utnyttjade ändamålsbestämda medel från tidigare år		329 299	1 375 478
Ändamålsbestämning av medel		-382 308	-329 299
Årets resultat		15 521	513 899

Balansräkning	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	0	8 500
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	7, 8		
Andra långfristiga värdepappersinnehav		19 556 916	17 043 234
Summa anläggningstillgångar		19 556 916	17 051 734
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		107 902	140 905
Byggnader		875 000	300 000
Övriga fordringar		7 505	32 959
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		206 131	195 673
		1 196 538	669 537
<i>Kassa och bank</i>		1 236 080	3 673 455
Summa omsättningstillgångar		2 432 618	4 342 992
SUMMA TILLGÅNGAR		21 989 534	21 394 726

Balansräkning	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Ändamålsbestämda medel		382 308	329 299
Balanserat resultat		17 064 855	16 550 955
Årets resultat		15 521	513 899
		17 462 684	17 394 153
Summa eget kapital		17 462 684	17 394 153
Långfristiga skulder			
Eva och K-B Blomdals minne		1 122 269	1 122 269
Fredenmarks minne		174 852	174 852
Eva Norlins minne		0	85 403
Axel Munthes minne		0	96 830
Hundarvspengarna		1 608 947	1 602 697
Summa långfristiga skulder		2 906 068	3 082 051
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		251 902	186 612
Skatteskulder		0	3 630
Övriga skulder		308 060	241 131
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 060 820	487 149
Summa kortfristiga skulder		1 620 782	918 522
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		21 989 534	21 394 726

Rapport över förändringar i eget kapital

	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2016-01-01	329 299	16 550 955	513 899	17 394 153
Resultatdisposition föreg år		513 899	-513 899	0
Återför avsättning	-329 299			-329 299
Årets avsättning Djurhemsfaddrar	382 308			382 308
Årets resultat			15 521	15 521
Utgående eget kapital 2017-12-31	382 308	17 064 854	15 521	17 462 683

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Insamlingsorganisationens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Redovisning av bidrag och gåvor enligt K3:

Villkorade gåvor intäktsredovisades tidigare vid gåvotillfället för att därefter särredovisas som ändamålsbestämda medel i eget kapital. Enligt K3 skuldförs villkorade gåvor med återbetalningsskyldighet till dess att villkoren är uppfyllda och ingår i begreppet bidrag.

Villkorade gåvor med återbetalningsskyldighet som tidigare redovisats som ändamålsbestämda medel har omklassificerats till skuld.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Insamlingsorganisationen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar. Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde. I de fall organisationen lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Försäljning och övriga intäkter

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället. Prenumerationer redovisas som intäkt linjärt över prenumerationstiden. Intäkter som inte har med organisationens primära verksamhet att göra redovisas som övriga intäkter.

Leasing

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Verksamhetens kostnader

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till organisationens syfte enligt stadgarna, alltså att verka för djurskydd och djurens välfärd. Det sker på huvudsakligen fyra olika sätt varför vi redovisar dessa separat.

Information

Vi ger mycket information till allmänheten om djur och djurskydd. Vi får många samtal och förfrågningar via mejl och Facebooksidan om vad som gäller när djur får illa och vart man gör en anmälan. Vi ger också själva ut information genom vår tidning, hemsidan, sociala medier och andra trycksaker. En viktig del är den konsumentinriktade information vi ger.

Stöd

En stor del av Djurskyddet Sveriges arbete för att förbättra för djuren görs av våra lokala föreningar. Antingen genom direkta insatser genom djurhem eller jourhem eller genom informationsverksamhet på lokalt plan. För att våra föreningar ska kunna utföra detta arbete ger vi stöd från förbundet, både i form av ekonomiska bidrag men även i form av utbildningar och besök såsom föreläsningar och liknande.

Påverkan

Vi arbetar med att förbättra lagar och regler för djur. Detta sker genom direkt påverkan gentemot politiker och myndigheter, ex. genom uppvaktningar, medverkan i referensgrupper och som remissinstans. Vi anordnar även seminarier samt försöker få ut vårt budskap via media.

Barn

Sedan ett antal år har vi en metod för att utveckla barns empati för djur. Det är ett skol- och förskolemateriel som heter REDE. Vi utbildar årligen ett antal lärare som i sin tur använder materialet i sin undervisning. REDE har bevisad effekt på barns empatiutveckling (genom utvärderingar från universitet och högskolor).

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbetet. Hit hör kostnader för vår insamlingskonsult samt direkta kostnader för administration kring insamlingsarbetet.

Administration

Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Hit hör personalkostnader för bokföring, medlemsregister, kostnader för revision, del av hyra samt del av styrelsens arbete.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Från och med 2014 bokförs samtliga inköp av inventarier av mindre värde som kostnad. Föreningen är inte skattepliktig men använder skatteverkets definition.

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter. Efter det första redovisningstillfället värderas kortfristiga placeringar enligt lägsta värdets princip, d v s till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Efter första redovisningstillfället värderas långfristiga finansiella tillgångar som inte är räntebärande till anskaffningsvärde.

Långfristiga räntebärande tillgångar, exempelvis obligationer, värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Noter

Not 1 Bidrag och gåvor

	2017	2016
Bidrag	924 691	595 939
Allmänheten, gåvor exkl arv	4 999 047	4 754 935
Allmänheten, gåvor arv	2 774 787	364 246
	8 698 525	5 715 120

Not 2 Avskrivningar

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	20 %
-------------	------

Not 3 Leasingavtal

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 810 554 kronor (föregående år 800 912 kronor).

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2017	2016
Inom ett år	690 629	726 254
Senare än ett år men inom fem år	245 143	935 772
Senare än fem år	0	0
	935 772	1 662 026

Not 4 Medelantal anställda

	2017	2016
Medelantalet anställda		
Kvinnor	8	6
Män	0	0
	8	6

Not 5 Resultat från övriga värdepapper och fordringar

	2017	2016
Erhållna utdelningar	174 745	299 682
Resultat vid avyttringar	578 134	1 165 336
Avkastning räntebärande värdepapper	11 862	42 185
	764 741	1 507 203

Not 6 Inventarier

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	245 842	245 842
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	245 842	245 842
Ingående avskrivningar	-237 342	-228 842
Årets avskrivningar	-8 500	-8 500
Utgående ackumulerade avskrivningar	-245 842	-237 342
Utgående redovisat värde	0	8 500

Not 7 Finansiella anläggningstillgångar

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	17 043 234	17 935 504
Inköp	8 051 836	9 050 422
Försäljningar/utrangeringar	-5 538 154	-9 942 692
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	19 556 916	17 043 234
Utgående redovisat värde	19 556 916	17 043 234

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar

Aktier och räntebärande

	Antal	Bokfört värde	Marknads värde
Novo Nordisk	1 200	187 725	530 992
SWEO682C Europa190819	1 000 000	1 116 500	985 000
SWEO730A Framtid 191021	1 000 000	1 116 500	1 071 000
SWEO721A Världen 241216	500 000	500 000	496 050
Summa aktier och räntebärande		2 920 725	3 083 042

Robur och övriga fonder

	Antal	Bokfört värde	Marknads värde
Simplicity företag	6 577	778 904	786 901
Humanfond	2 464	1 692 395	2 468 883
Stiftelsefond	378	484 020	503 518
Ethica Global Mega	16 784	3 127 886	3 557 117
Ethica Sverige Mega	7 735	2 612 308	2 826 535
Ethica företagsobligation	7 431	750 000	747 919
SPP företagsobligation	25 430	2 750 000	2 806 477
SPP fonder - Em Ma SRI	13 788	1 525 388	1 832 211
Stiftelsefond utd	15 838	1 809 552	1 752 867
Stiftelsefond (Blomdahls minnesfond)	841	1 091 615	1 121 007
Nordea indexfond	16	2 084	3 859
SEB Expanderad	6 341	12 039	13 262
Summa Robur och övriga fonder		16 636 191	18 420 556

Not 9 Eventualförpliktelser

Föreningen har inga eventualförpliktelser (föregående år 0).

Not 10 Ställda säkerheter

Föreningen har en generell säkerhet i depå om 3 msek (föregående år 3 msek).

Föreningen har en beviljad checkräkningskredit om 1 msek (föregående år 1 msek).

2017-12-31 **2016-12-31**

För skulder till kreditinstitut

Swedbank penningmarknadskonto	0	-57 377
	0	-57 377

Not 11 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Det har inte skett några väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Stockholm 2018-03

Linda Maria Vonstad
Ordförande

Catharina Niklasson Schöön

Kerstin Linde

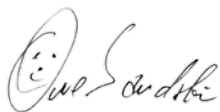
Sofia Arkelsten

Hannah Kendrup

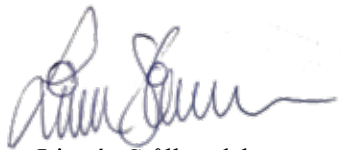
Stina Näsström

Owe Sandström

Gunnela Ståhle

Linnéa Stålhandske

***"VÅR VISION ÄR ETT SAMHÄLLE
DÄR MÄNNISKOR VISAR
RESPEKT OCH MEDKÄNSLA
FÖR ALLA DJUR."***

Djurskyddet Sverige, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm
Telefon: 08-673 35 11, E-post: info@djurskyddet.se, PG: 90 01 06-6
www.djurskyddet.se